

CSÓR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

TELEPÜLÉS TERV, HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT ÉS SZABÁLYOZÁSI TERV MÓDOSÍTÁSA

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Készítette:

Bruckner Attila

Okl. táj- és kertészmérnök

Tájvédelmi és élővilágvédelmi szakértő

tervezői jogosultság: TK-19-0244,

szakértői szám: SZTV-043/2009 és SZTjV-043/2009

valamint

Bruckner Attila e. v.
8300 Tapolca, Bacsó Béla u. 2.
okl. táj- és kertépítésmérnök, vezető tervező K/1 19-0244
táj- és természetvédelmi szakértő SZ-043/2009
Adószám: 54314836-2-39
Számlaszám: 11748052-20028826
Nyilvántartási szám: 02514883

Juglans Alba Mérnöki Iroda Bt.

Enyedi-Egyed Szilvia

Okl. építőmérnök, térinformatikai szakmérnök

Szakértői szám: SZÉM-03/07-0671

Szakértői szám: SZKV/07-0671

Diószegi András

Okl. építőmérnök

Környezetirányítási szakértő

Környezetvédelmi szakértő: SZKV-729/2010

Munkaszám: EKV-12/2021.

2022. április-május

JUGLANS ALBA BT.
8000 Székesfehérvár, Taliga dűlő 4.
Adószám: 21518588-2-07
CIB 10700093-27064001-51100005

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
1. ÁLTALÁNOS ADATOK	3
1.1. A KÖRNYEZETÉRTÉKELÉST KÉRŐ ADATAI	3
1.2. A KÖRNYEZETÉRTÉKELÉS ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDŐ SZAKÉRTŐK ADATAI	3
2. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE	4
2.1. ELŐZMÉNYEK	4
2.2. A TERVEZÉSI FOLYAMAT MÁS RÉSZEIHEZ VALÓ KAPCSOLÓDÁSA	4
2.3. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSE SORÁN TETT JAVASLATOK HATÁSA A TERV ALAKULÁSÁRA	4
2.4. A KÖRNYEZET VÉDELMEÉRT FELELŐS SZERVEK ÉS A NYILVÁNOSSÁG BEVONÁSA, AZ ÁLTALUK ADOTT VÉLEMÉNYEKNEK, SZEMPONTOKNAK A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSE SORÁN TÖRTÉNŐ FIGYELEMBEVÉTELE, AZ INDOKOK ÖSSZEFOGLALÁSA	5
2.5. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSÉHEZ FELHASZNÁLT ADATOK FORRÁSA, AZ ALKALMAZOTT MÓDSZER KORLÁTAI	5
3. A TERV KIDOLGOZÁSÁKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE	6
3.1. A RENDEZÉSI TERV-MÓDOSÍTÁS CÉLJAINAK ÖSSZEFOGLALÁSA	6
3.2. A TERV ÖSSZEFÜGGÉSE, MÁS RELEVÁNS TERVEKKEL, ILLETVE PROGRAMOKKAL	7
3.2.1. Országos programokkal való kapcsolatok.....	7
3.2.2. Regionális programokkal való kapcsolatok.....	11
4. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA	11
4.1. A TERVEZÉSI TERÜLET LEHATÁROLÁSA	11
4.2. A JELENLEGI KÖRNYEZETI ÁLLAPOT ISMERTETÉSE.....	11
4.2.1. Levegőtminőség	11
4.2.2. Talaj és földtani közeg állapota.....	16
4.2.3. Vizek állapota	18
4.2.4. Hulladékgazdálkodás helyzete.....	26
4.2.5. Zajterelés helyzete	27
4.2.6. Élővilág állapota	29
4.2.7. Épített környezet	34
4.2.7. Tájvédelmi állapot.....	34
4.3. A TERVEZÉSI TERÜLETEN FENNÁLLÓ KÖRNYEZETI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK LEÍRÁSA ÉS MINDEZEK VÁRHATÓ ALAKULÁSA, HA A TERV NEM VALÓSULNA MEG	35
4.4. A TERV MEGVALÓSULÁSÁVAL KÖZVETLENÜL VAGY KÖZVETVE KÖRNYEZETI HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK	35
4.4.1. Természeti erőforrások közvetlen igénybevétele, vagy környezetterhelés	36
4.4.2. A módosítás következtében fellépő társadalmi, gazdasági folyamatok, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak	38
4.5. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA ESETÉN VÁRHATÓ, A KÖRNYEZETET ÉRŐ HATÁSOK, KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEK ELŐREJELZÉSE	38
5. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE, MONITORINGOZÁSÁRA VONATKOZÓ JAVASLATOK	40
5.1. A VÁRHATÓ HATÁSOK CSÖKKENTÉSE ÉRDEKÉBEN JAVASOLT INTÉZKEDÉSEK	41
5.2. MONITORING JAVASLATOK	42
6. KÖZÉRTHTETŐ ÖSSZEFOGLALÓ	42

BEVEZETÉS

Csór Község Önkormányzata (Fő tér 10.) a településszerkezeti terv módosítását is érintő helyi építési szabályzat és szabályozási terv módosítását határozta el.

A tervek módosításának generál tervezését a Fehér Vártervező Kft. (8000 Székesfehérvár, Rába u. 22.) végzi Csór Község Önkormányzatának megbízásából.

A tervek módosításához kapcsolódó környezetértékelést a tervező az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú mellékletében megadott tematika szerint, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 38.§ szerint véleményezési dokumentáció alátámasztására készítette el.

A környezetértékelés elkészítése során figyelembe vettük továbbá a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 2. számú mellékletének előírásait is.

1. ÁLTALÁNOS ADATOK

1.1. A KÖRNYEZETÉRTÉKELÉST KÉRŐ ADATAI

A környezetértékelést kérő szervezet adatai:

Név:	Csór Község Önkormányzata
Székhely:	8041 Fő tér 10.
Képviseli:	Csete Krisztián polgármester
Település KSH azonosítója:	09779

1.2. A KÖRNYEZETÉRTÉKELÉS ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDŐ SZAKÉRTŐK ADATAI

Vezető tervező:

Neve:	Bruckner Attila
Címe:	8300 Tapolca, Bacsó Béla u. 2.
Tervezői engedély száma:	TK 19-0244
Szakértői engedély száma:	SZTjV-043/2009; SZTV-043/2009.

Közreműködő szakértők:

Neve:	Diószeginé Enyedi Egyed Szilvia
Címe:	8000 Székesfehérvár, Taliga dűlő 4.
Szakértői engedély száma:	SZKV/07-0671

Neve:	Diószegi András
Címe:	8000 Székesfehérvár, Taliga dűlő 4.
Szakértői engedély száma:	SZKV-01-13515/2015

2. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE

2.1. ELŐZMÉNYEK

Csór Község Önkormányzata 8/2002.(VIII.31.) számú képviselőtestületi önkormányzati rendelettel hirdette ki a Helyi Építési Szabályzatát.

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet, illetve a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet szabályozza a településrendezési tervek készítésének és jóváhagyásának folyamatát.

A településrendezés célja a települések terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme.

Csór Község Önkormányzata 2022-ben indította meg a település terv módosítását a 0100/13 és 0100/22 hrsz-ú ingatlanok esetében. A módosítás a 0100/13 és a 0100/22 hrsz-ú ingatlanok összevonása, illetve a Gksz-6 övezet Gksz-5 övezetbe történő átsorolása annak érdekében, hogy az újonnan létrejövő ingatlanon egységes szabályozás tudjon működni.

A benyújtandó terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik. Ennek megfelelően a dokumentációt a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú mellékletében megadott tematika alapján és a rendelet 2. számú melléklete szerinti értékelési és minősítési szempontok szerint állítottuk össze, figyelembe véve a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 2. számú mellékletének környezetértékelésre vonatkozó előírásait is.

2.2. A TERVEZÉSI FOLYAMAT MÁS RÉSZEIHEZ VALÓ KAPCSOLÓDÁSA

A tervezett módosítások során a környezetértékelésben figyelembe vettük a jogszabályi és a korábbi módosítás során az egyes szakhatóságok előzetes véleményében foglaltakat.

2.3. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSE SORÁN TETT JAVASLATOK HATÁSA A TERV ALAKULÁSÁRA

A környezeti értékelés során olyan információ vagy körülmény nem merült fel, amely a jogszabályi előírásokon túlmenően, illetve szakhatósági információkon túl jelentősen befolyásolta volna a településszerkezeti terv módosítását is érintő helyi építési szabályzat és szabályozási terv módosításának alakítását. Azaz a környezeti értékelés elkészítése a tervkészítést nem befolyásolta jelentős mértékben.

2.4. A KÖRNYEZET VÉDELMEÉRT FELELŐS SZERVEK ÉS A NYILVÁNOSSÁG BEVONÁSA, AZ ÁLTALUK ADOTT VÉLEMÉNYEKNEK, SZEMPONTOKNAK A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSE SORÁN TÖRTÉNŐ FIGYELEMBEVÉTELE, AZ INDOKOK ÖSSZEFOGLALÁSA

A környezetértékelés elkészítéséhez a kiindulási adatokat a terv generáltervezője biztosította. Meghatározásra kerültek a várható területhasználatok.

A környezet védelméért felelős szervek:

- Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály 8000 Székesfehérvár, Hosszúsétatér 1.
- Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága 1525 Budapest, Pf. 86.
- Fejér Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya 8000 Székesfehérvár, Mátyás király körút 13.
- Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság vízügyi és vízvédelmi hatósági jogkörben 8050 Székesfehérvár, Pf. 947.
- Fejér Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész 8000 Székesfehérvár, Várkörút 22-24.
- Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály 2481 Velence, Ország út 23.
- Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Földhivatali Osztály 8000 Székesfehérvár, Kégl Gy. u. 6.
- Budapest Főváros Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Örökségvédelmi Osztály 1014 Budapest, Logodi u. 38-40.
- Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály 8000 Székesfehérvár, Honvéd u. 8.
- Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály 2101 Gödöllő, Pf. 431.

2.5. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSÉHEZ FELHASZNÁLT ADATOK FORRÁSA, AZ ALKALMAZOTT MÓDSZER KORLÁTAI

A környezetértékelés elkészítéséhez szakirodalmi adatokra, az Önkormányzat adatszolgáltatására, légifelvételek, térképművek adataira, valamint az előzetes véleményezi szakaszban résztvevő szakhatóságok adatszolgáltatásaira támaszkodtunk. Felhasználtuk továbbá a különböző közműszolgáltatók adatait is, illetve a jogszabályi előírásokat. Áttekintettük továbbá az országos és regionális környezetvédelmi, területrendezési és hulladékgazdálkodási tervek, programokat is.

A beruházás megépítésének és üzemeltetésének környezeti vizsgálata során nagy hangsúlyt fektettünk a helyszín megtekintésére és helyszíni szemle során szerzett saját tapasztalatokra. A helyszínelés során vizsgáltuk a módosítással érintett ingatlanokon és környezetükben meglévő növényzet természetességét, az élővilág és a tájhasználat változatosságát, valamint a várható tevékenységnek az élőhelyekre és a tájképre gyakorolt hatását. A felmérésben a konkrét vizsgálati területet (ingatlanokat), valamint azok közvetlen környékét – kb. 300 méteres sugárban – vizsgáltuk. A terepi vizsgálatot (részletes helyszínelést) egy alkalommal: 2022. május 9-én, a kora délutáni órákban, napos, szélcsendes, száraz, az évszaknak megfelelően meleg időben, jó

látási viszonyok között végeztük a módosítással érintett ingatlanok területét és azok közvetlen környezetét gyalogosan bejárva. A helyszíneléskor a vegetáció és a fauna jól vizsgálható volt, az időjárási körülmények kedveztek. A megfigyeléshez és dokumentáláshoz a következő eszközöket használtuk: Tinto 7x50 mm-es kézítávcső, Celestron Ultima 80 mm 20–60 zoom spektív és Nikon Coolpix P510 42x zoom digitális fényképezőgép. A vizsgálati dokumentációban összefoglaltuk a helyszínelés során tapasztaltakat és feldolgoztuk a rendelkezésünkre álló terveket, adatbázisokat.

Ezen kiindulási adatok alapján a környezetértékelés kellő biztonsággal végrehajtható.

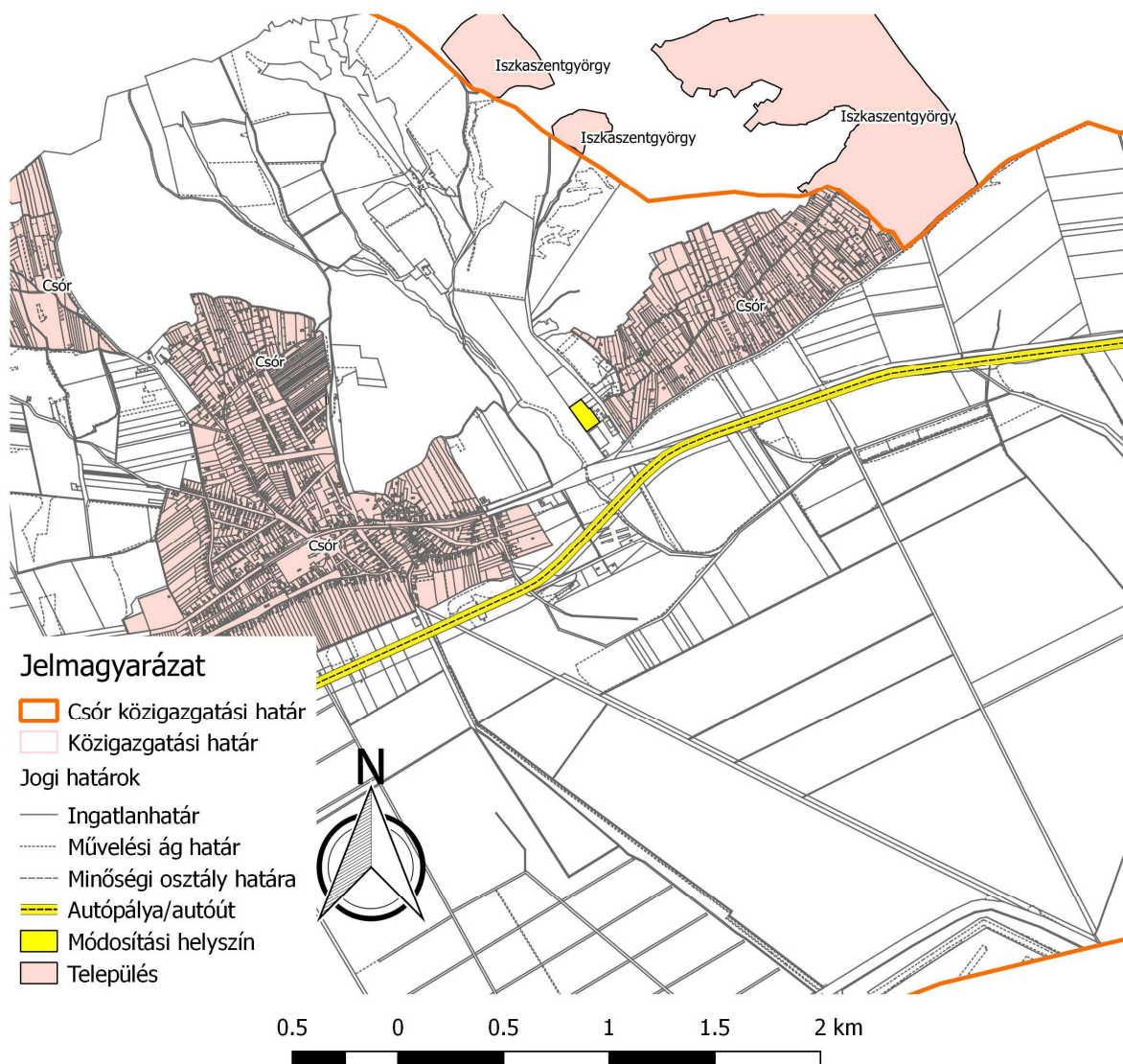
Tekintettel arra, hogy a tervmódosítás csak az előzményekben felsorolt ingatlanokat érinti, így a környezetértékelést is csak a tervezési terület és közvetlen környezetére végezzük el.

3. A TERV KIDOLGOZÁSÁKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE

3.1. A RENDEZÉSI TERV-MÓDOSÍTÁS CÉLJAINAK ÖSSZEFOGLALÁSA

Csór közigazgatási területét az alábbi ábra szemlélteti.

1. számú ábra: Csór és a tervezési terület elhelyezkedése

- Natura 2000 területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet
- Európai Táj Egyezmény

Országos Területrendezési Terv

A törvény célja, hogy az ország egészére, valamint egyes kiemelt térségekre meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal.

Nemzeti Területfejlesztési Konceptióról

A Nemzeti Területfejlesztési Konceptió a fenntartható fejlődés, a jövő nemzedékek lehetőségeinek védelme és a nemzeti erőforrásainkkal való hosszú távú felelős gazdálkodás követelményeinek érvényesítése érdekében készült, figyelembe véve:

- a hazai és globális kihívásokra, valamint a fenntartható fejlődésre vonatkozó nemzetközi és közös európai célkitűzéseket,
- hazánk jövőképét, miszerint Magyarország 2030-ra Kelet-Közép Európa gazdasági és szellemi központjává válik, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal,
- hogy a fejlesztés és a fenntarthatóság biztosítása valamennyi nemzeti erőforrás (az emberi, a társadalmi, a természeti és a gazdasági erőforrások) kiegyensúlyozott, egymással összhangban lévő megőrzését, fejlesztését igényli, ezért a fenntartható fejlődés követelményeinek érvényesítése valamennyi szakpolitikai terület számára feladatokat ad,
- a széles körű társadalmi egyeztetés tapasztalatait.

Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-IV.)

A 27/2015. (VI. 17.) OGY határozattal elfogadott 2015-2020. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-IV.) több alapelvet határoz meg, amelyeket a környezeti tervezés, környezethasználat során érvényesíteni kell minden szinten, így a településrendezési terv készítése során is.

A Program hosszú távú célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához.

A Program átfogó céljai:

- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása
 - Levegőminőség javítása,
 - A zajterhelés csökkentése,
 - Vízhőminőség és egészség,
 - Szennyvízelvezetés és –tisztítás, szennyvíziszap kezelés, hasznosítás,
 - Környezet és egészség,
 - Zöldfelületek védelme
- Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata,
 - A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem,
 - Talajok védelme és fenntartható használata,
 - Vizeink védelme és fenntartható használata,
 - Környezeti kármegelőzés és kárelhárítás,

- Az erőforrás-takarékosság és -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése,
 - Erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása,
 - A fogyasztás környezeti hatásainak csökkentése,
 - Energiatakarékosság és -hatékonyság javítása,
 - Hulladékgazdálkodás,
 - Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, felkészülés az éghajlatváltozás hatásaira,
 - Az agrárgazdaság környezeti aspektusai
- A környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése;
- Területfejlesztés, területrendezés és környezetvédelem;
- Településfejlesztés, -rendezés és környezetvédelem.

Víz Keretirányelv

Víz Keretirányelv előírásai szerint az EU tagállamokban 2015-ig jó állapotba kell hozni a felszíni és felszín alatti vizeket, és fenntarthatóvá kell tenni ezt a jó állapotot. A jó állapot elérése érdekében a VKI 13. cikke előírja, hogy a tagállamoknak a területükön fekvő vízgyűjtő területekre (rész-vízgyűjtőkre és az ország területére eső vízgyűjtőrészekre) Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervet (VGT) kell készíteniük. A Duna-vízgyűjtőterület Magyarország területét érinti.

A Víz Keretirányelv célja az volt, hogy 2015-re a felszíni és felszín alatti víztestek „jó állapotba” kerüljenek. A keretirányelv szerint a „jó állapot” nemcsak a víz tisztaságát jelenti, hanem a vízhez kötődő élőhelyek minél zavartalanabb állapotát, illetve a megfelelő vízmennyiséget is. A 2015-ös cél sem Magyarország, sem a többi tagállam számára nem volt teljesíthető. Ezt a várható problémát felismerve a keretirányelv lehetőséget teremt arra, hogy amennyiben a természeti vagy a gazdasági lehetőségek nem teszik lehetővé a jó állapot megvalósítását 2015-ig, úgy a teljesítés határidejét ütemezni lehet a VKI által felkínált mentességek megalapozott indoklásával 2021-re, illetve 2027-re. Ezek az időpontok képezik egyben a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés második és harmadik ciklusát. Az első végrehajtási időszak 2015. december 22-vel zárult le, ugyanekkor kezdődött el a jelenlegi második tervezés, vagy első felülvizsgálat által meghatározott intézkedési program végrehajtása.

A Víz Keretirányelv általános célkitűzései a következők:

- a vizekkel kapcsolatban lévő élőhelyek védelme, állapotuk javítása,
- a fenntartható vízhasználat elősegítése a hasznosítható vízkészletek hosszú távú védelmével,
- a vízminőség javítása a szennyezőanyagok kibocsátásának csökkentésével,
- a felszín alatti vizek szennyezésének fokozatos csökkentése, és további szennyezésük megakadályozása,
- az árvizek és aszályok vizek állapotára gyakorolt kedvezőtlen hatásainak mérséklése.

A VKI alapelve, hogy a víz nem csupán szokásos kereskedelmi termék, hanem alapvetően örökség is, amit ennek megfelelően kell óvni, védeni. A vízkészletek használata során hosszútávon fenntartható megoldásokra kell törekedni. Ennek megfelelően a jó állapot eléréséhez szükséges javító beavatkozásokat össze kell hangolni a fenntartható fejlesztési igényekkel, de szigorúan a VKI elvárásainak figyelembevételével.

Nemzeti Tájstratégia

Az NTS egyik alap feladata a társadalom figyelmének és felelősségérzetének felkeltése annak érdekében, hogy a hazai, illetve a határon átnyúló tájak védelme, kezelése és tervezése céljából az érdekelt helyi, országos és nemzetközi szinten is együttműködjenek. Jelen stratégia az

egyezmény szellemiségének megfelelően a védelem-kezelés-tervezés hármasszisztemjét alkalmazva határozza meg a célokat és feladatokat.

A táj védelme a táj jelentős vagy jellemző sajátosságainak megőrzésére és fenntartására vonatkozik. Örökségi értékét a táj természeti adottságai és/vagy az emberi tevékenységek révén kialakult elemeinek jellemző összetétele adja.

A táj kezelése a fenntartható fejlődés szempontjából olyan tevékenységet jelent, amelynek célja a táj rendszeres fenntartása. Célja, hogy a társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatok által előidézett változásokat irányítsa és összhangba hozza. A táj tervezése olyan céltudatos tevékenységet jelent, amelynek célja a táj fejlesztése, helyreállítása vagy új létesítése

Natura 2000 területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet

A rendelet célja az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó, a rendelet hatálya alá eső Natura 2000 területeken előforduló, a mellékletekben meghatározott közösségi jelentőségű, valamint kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok, illetve fajok megőrzéséhez szükséges előírások megállapítása.

Biztosítani kell a Natura 2000 területen található közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajok, illetve élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzését, fenntartását és helyreállítását

Olyan terv vagy beruházás elfogadása, engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül a Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését, vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, vizsgálni kell a területen meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat

Európai Táj Egyezmény

A tájegyezmény célja: az európai tájak minősége és sokfélesége olyan közös értéket képez, amelynek védelme, kezelése és tervezése terén fontos, hogy az érdekeltek együttműködjenek. Az Egyezmény fő célja, hogy elősegítse a táj védelmét, kezelését és tervezését, valamint, hogy hozzájáruljon a tájak vonatkozásában megvalósuló európai együttműködéshez. Ez az első olyan nemzetközi egyezmény, amely kizárólag a táj védelmével, kezelésével és továbbfejlesztésével foglalkozik. A tájegyezménnyel kapcsolatos feladatok:

Az Egyezményt aláíró országok vállalják, hogy

- a tájat – mint az emberi környezet meghatározó komponensét, a természeti és a kulturális örökség sokféleségének kifejezőjét és az önazonosságuk alapját – törvényben ismerik el;
- a tájak védelmére, kezelésére és tervezésére kiterjedően jogszabályba foglalt tájpolitikát alkotnak;
- a tájpolitikán foglaltak megvalósítása érdekében intézkedéseket tesznek a közvélemény, a helyi hatóságok és más szereplők bevonásával;
- a tájat integrálják a regionális és településtervezési politikákba, csakúgy, mint a kultúr-, környezet-, agrár-, társadalom- és gazdaságpolitikákba és minden olyan koncepcióba és stratégiába, amely közvetett, vagy közvetlen hatással van a tájra;
- növelik a tájjal kapcsolatos fogékonyság, tudatosság növelés szisztemjének kidolgozását minden döntési szinten, a különböző társadalmi csoportok és egyének körében;
- növelik a lakosság és civil szervezetek részvételét a döntéshozatalban;
- lépéseket tesznek annak érdekében, hogy a tájjal kapcsolatos képzést, továbbképzést kiterjesszék más szakterületekkel foglalkozó szakemberekre is.

Az Egyezményben meghatározott feladatok egy részét hazánk már teljesítette, hiszen a táj védelme törvényi szinten szabályozott, illetve a tájra vonatkozó stratégiákban megjelenik a tájak védelme, kezelése és tervezése. A tájak értékeléséhez és "működtetéséhez" értő szakemberek

képzése is nagy hagyományokra tekint vissza. A lakosság és a helyi érdekelt szervezetek is részt vesznek a tájjal kapcsolatos döntési mechanizmusban (pl. lakossági fórum, közmeghallgatás).

3.2.2. REGIONÁLIS PROGRAMOKKAL VALÓ KAPCSOLATOK

Országos Területrendezési Terv

Az OTTrT-vel való kapcsolatokat a felülvizsgálati dokumentáció önálló fejezetben vizsgálja.

A regionális program az alábbi:

- Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Veszprém Megye Területrendezési Tervéről szóló 15/2019. (XII. 13.) önkormányzati rendelete

Fejér megye területrendezési terve

A terv célja, hogy meghatározza a megye egyes térségei terület-felhasználásának feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére.

A megyei szintű tervvel való összhangot és kapcsolódást a felülvizsgálati dokumentáció külön fejezetében vizsgálja.

4. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA

4.1. A TERVEZÉSI TERÜLET LEHATÁROLÁSA

A tervezési terület Csór közigazgatási területének középső külterületi részét érinti, ezen belül a 0100/13 és a 0100/22 hrsz-ú ingatlanokat.

Csór település a Dunántúli-középhegység nagytáján, azon belül a Bakonyvidék középtáján és a Keleti-Bakony és a Sárrét kistájak határán helyezkedik el (*FORRÁS: DÖVÉNYI. (SZERK.): MAGYARORSZÁG KISTÁJAINAK KATASZTERE, MTA FÖLDRAJZTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET, BUDAPEST, 2010.*).

4.2. A JELENLEGI KÖRNYEZETI ÁLLAPOT ISMERTETÉSE

4.2.1. LEVEGŐMINŐSÉG

Éghajlati viszonyok

A legközelebbi hidrometeorológiai mérőállomás Székesfehérváron működik. Ezen mérőállomás adatai alapján a település klímája az alábbiak szerint jellemezhető:

A *Keleti-Bakony* kistáj mérsékelt hűvös-mérsékelt száraz éghajlatú kistáj.

A napsütéses órák évi száma átlagosan 1960; nyáron 780, télen 190 óra körüli napfénytartamra számíthatunk.

A hőmérséklet évi átlaga 9,0–10,0 °C körül van, a csúcsokon 9 °C alatti, a tenyészidőszaké pedig 15,0–15,5 °C körüli, de a DK-i részeken eléri a 16,0 °C-ot. A 10 °C napi középhőmérsékletet meghaladó időszak ápr. 10–15. körül kezdődik és okt. 14–18-ig tart (185–190 nap), de a magasabban fekvő területeken csak ápr. 20. körül kezdődik, és okt. 14–18-án ér véget (175 nap körül). 195 nap körüli hosszúságú fagymentes időszak valószínű. Ez az időtartam

hőzávetőlegesen ápr. 10–15. és okt. 25–28. közé esik. A legmagasabb nyári hőmérsékletek sokévi átlaga 32,0–33,0 °C, de a csúcsokon 30,0–31,0 °C, a legalacsonyabb téli hőmérsékletek –15,0 és –16,0 °C közötti.

Az évi csapadékösszeg 570–620 mm körüli. A vegetációs időszak csapadékösszege 330–380 mm közötti, a csúcsokon 400 mm körüli. A hótakarós napok száma évente 50–60, az átlagos maximális hóvastagság 22–26 cm.

Az ariditási index 1,15–1,20.

Leggyakoribb szélirányok az ÉNy-i és az É-i, az átlagos szélesség a tetőkön 4 m/s körüli, máshol 3–3,5 m/s.

Az erdőgazdálkodás mellett a szántóföldi kultúrák számára kedvező az éghajlat.

A **Sárrét** kistáj mérsékelten meleg, száraz éghajlatú kistáj.

Az évi napsütés 1980 óra körüli. Nyáron 800 óra alatti, télen 185 óra körüli a napfénytartam.

Az évi középhőmérséklet ÉK-en 10,2–10,4 °C, máshol 9,8–10,2 °C, a nyári félév 17,0 °C körüli. Évente 194–198 napon át (ápr. 2–6. és okt. 18–20. között) a napi középhőmérséklet meghaladja a 10 °C-ot. A fagymentes időszak hossza É-on és ÉK-en 186–188 nap (ápr. 15. és okt. 20. között), a középső részeken 196 nap körüli (ápr. 10–13. és okt. 25. között). A nyári abszolút hőmérsékleti maximumok sokévi átlaga 34,0 °C körüli, a téli abszolút minimumoké –16,0 °C.

A csapadék évi összege sokévi átlagban 530–560 mm, de É-on az 530 mm-t sem éri el.

A vegetációs időszakban 310–330 mm, É-on kevéssel 310 mm alatti eső várható. Hótakarós nap 32–34 körül várható, 20 cm átlagos maximális vastagsággal.

Az ariditási index 1,33 körüli.

Az uralkodó szélirány az É–ÉNy-i, második helyen a DK-i áll. Az átlagos szélesség 2,5–3 m/s, a dombhátakon kevéssel meghaladja a 3 m/s-ot.

A száraz és a mérsékelten meleg éghajlat a meghatározó a szántóföldi és kertészeti kultúrák termesztésében.

Környezeti levegő minősége

Csór településen a környezeti levegő minősége nem kifogásolható. A település területén sem automata, sem manuális légszennyezettségi mérőpont nem üzemel, a legközelebbi automata és manuális mérőállomás Székesfehérváron és Várpalotán található. Ezen adatok Csór település esetében nem relevánsak.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet alapján a település a 10. számú légszennyezettségi agglomerációba tartozik. Ennek jellemző levegőminőségi adatai az alábbiak:

1. számú táblázat: 10. zóna levegőminőségi adatai

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint											
Zóna	Kén - dioxid	Nitrogén - dioxid	Szén- monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talaj- közeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)- pirén (BaP)
10.	F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	D

Az egyes csoportok jellemzését az alábbiakban adjuk meg:

D csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a légszennyezettségi határérték között van.

E csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

O-I csoport: azon terület, ahol a talajközeli ózon koncentrációja meghaladja a cél értéket.

Csór esetében levegőszennyezés az alábbi tevékenységekből származhat:

- Ipari tevékenységek,
- Lakosság fűtése,
- Közlekedés,
- Büzzel járó tevékenységek.

Ipari kibocsátások

Az ipari, szolgáltató és bányászati (kavics) tevékenységből származó légszennyezőanyag kibocsátások nem jelentősek. A településen nem végeznek olyan tevékenységet, amelynek a megengedettnél nagyobb mértékben terhelne a település környezetének a levegőjét.

Egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező vállalkozás nem működik Csór területén. Környezetvédelmi működési engedéllyel a Csór II. – (Gusztuspuszta) kavicsbánya rendelkezik. A bánya Csór belterületétől keletre kb. 4 km-re található.

Légszennyező forrásra vonatkozóan működtetési engedéllyel 2 telephely (autófestés, fényezés és fémfeldolgozás tevékenység) rendelkezik.

A tervezési területen engedély köteles légszennyező forrás nem üzemel, a területen jelenleg légszennyező tevékenység nem folyik.

Lakosság fűtése

A fűtésből származó légszennyezés csak a fűtési szezonban jelentkező légszennyezés. A fűtésből származó emissziókat a légszennyező anyagok közül a kén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxidok, a szilárd anyag és a korom emisszió jellemzi.

Csóron a fűtés jellemzően földgázzal történik. Az ingatlanok gázzal való ellátottsága kb. 75 %. A nem gáz fűtésű lakások fűtését vegyes tüzeléssel (szén és fa) oldják meg. Az érvényben lévő levegőminőség védelmi jogszabályok alapján fűtési célú, kizárólag füstgáz kibocsátással járó tevékenységek engedélyezésében az első fokon eljáró engedélyező hatóság a járási környezetvédelmi hatóság.

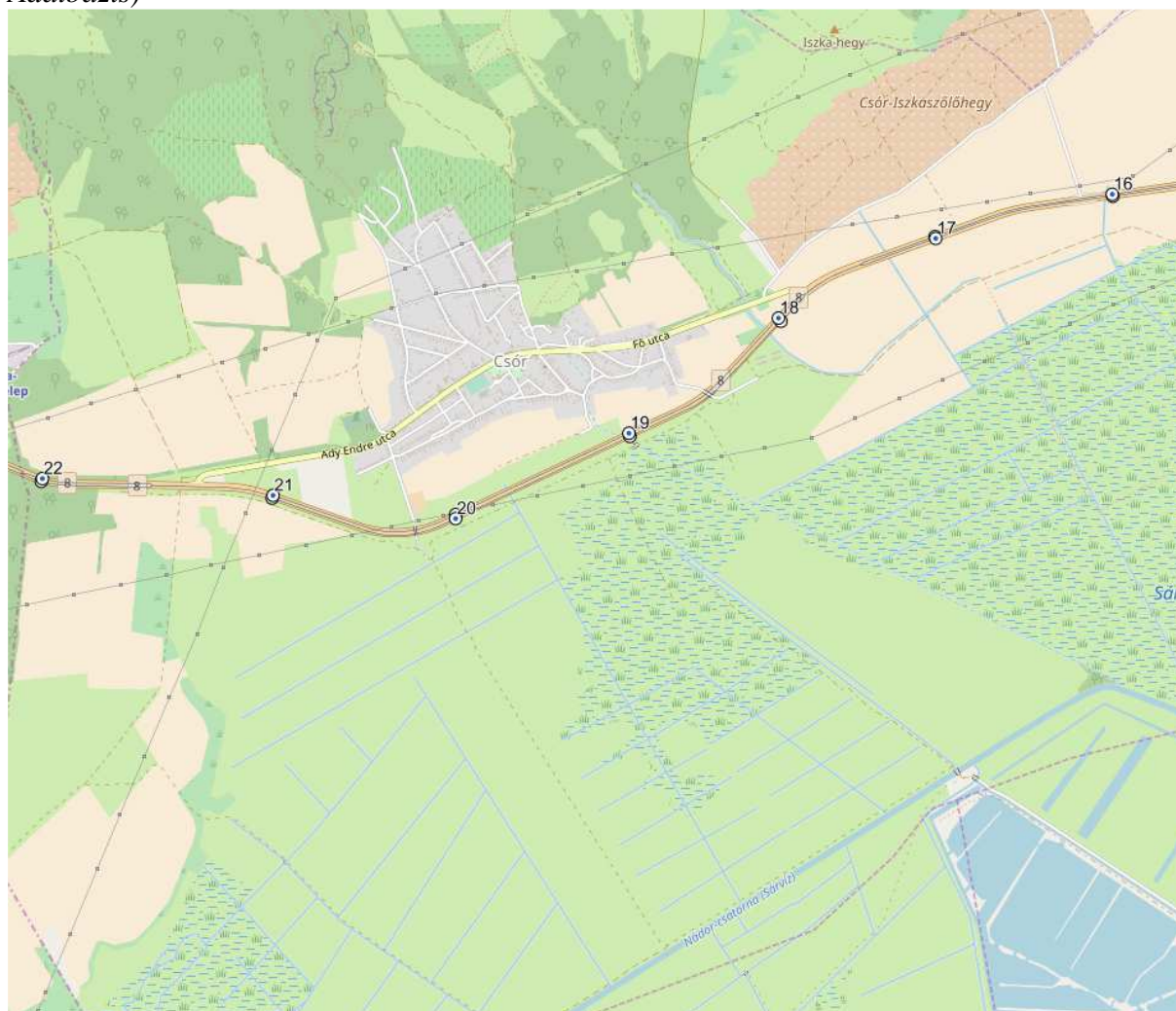
A tervezési terület fekvése miatt a lakosság fűtése a területre érdemi hatást nem gyakorol.

Közlekedés légszennyezése

Csór közigazgatási területén a 8. számú elsőrendű főút halad át. 2006-ig a főút a belterületen haladt át, azonban jelenleg a belterületet elkerüli.

A település közigazgatási területén áthalad a Székesfehérvár-Szombathely egyvágányú villamosított vasúti fővonal, azonban ezen a szakaszon villamos vontatású szerelvények közlekednek, melyek légszennyező hatást nem okoznak.

3. számú ábra: Csór közlekedés-hálózata (forrás: Közlekedés Információs Rendszer és Adatbázis)

Ezen utak 2020. évi forgalomszámlálási adatait és forgalmi viszonyait az alábbi táblázat mutatja be.

2. számú táblázat: Fontosabb közlekedési útvonalak jellemző forgalmi adatai

Járműkategória	ÁNF (átlagos napi forgalom)
	8 sz. főút 15+000 és 22+102 kmsz. között
Személygépkocsi	9037
Kis tehergépkocsi	1288
Szóló autóbusz	71
Csuklós autóbusz	5
Közepes tehergépkocsi	171
Nehéz tehergépkocsi	122
Pótkocsis szerelvény	232
Nyerges tehergépkocsi	1166
Speciális jármű	1
Motorkerékpár	52
Lassú jármű	0

A bemutatott útszakasz mentén, mint folyamatos vonalforrás mentén az alábbi légszennyezőanyag emissziókra számíthatunk:

3. számú táblázat: Fontosabb közlekedési útvonalak mértékadó légszennyezőanyag kibocsátásai - emissziója

Légszennyező komponensek	Várható emissziók (g/km)
	8 sz. főút 15+000 és 22+102 kmsz. között
Szén-monoxid	4980,1
Nitrogén-oxidok (mint NO ₂)	2773,7
Részecske	304,9

A vizsgált útszakasz mentén 10 m távolságban elhelyezkedő receptor pontban az alábbi légszennyezőanyag koncentrációk várhatók:

4. számú táblázat: Fontosabb közlekedési útvonalak mértékadó légszennyezőanyag kibocsátásai

Légszennyező komponensek	Várható légszennyezőanyag koncentrációk (µg/m ³)
	8 sz. főút 15+000 és 22+102 kmsz. között
Szén-monoxid	198,2
Nitrogén-oxidok (mint NO ₂)	110,4
Részecske (PM10 24 órás)	4,7

A 8. sz. főút közúti járműforgalom nagysága jelentős, így a közúti közlekedés, mint légszennyező tevékenység időnként okoz érzékelhető légszennyezést különösen a nitrogén-oxidok esetében. A 8. sz. főút a tervezési területet elkerüli kb. 330 m távolságban, ezen távolságban a légszennyezőanyagok koncentrációja már jelentősen határérték alatti.

A 8. számú főút Csórt elkerülő szakaszának megépítésével a település belső úthálózatának terhelése jelentősen csökkent, a régi 8-as úton csak helyi forgalom zajlik, a telephelyhez kapcsolódó közlekedés nagysága kb. 8-10 db könnyűtehergépkocsi, illetve 10-15 db személygépkocsi és 1-2 nehéz tehergépkocsi/nyerges szerelvény/nap. Ennek megfelelően a telephelyhez kapcsolódó közlekedés nem generál határérték feletti légszennyezőanyag koncentrációt.

Bűzterhelés

Csóron 5 állattartó telep üzemel. A domborzati adottságok miatt a településen több szennyvízátemelő is található, település belterületének D-i részén a 0316/58, 0248/2 és a 0129/3 hrsz.-ú ingatlanokon.

A településen megfigyelhető még a kedvtelési célú hobbi állattartás. A belterületi állattartás nem haladja meg az önellátás szintjét. A bűzhatás a belterületen elhanyagolható. A belterületi állattartás Csór Község Önkormányzat Képviselő-testületének a kedvtelésből tartott állatok tartása szabályainak meghatározásáról szóló 19/2015. (XII.12.) önkormányzati rendeletével szabályozott.

Az avar és kerti hulladék égetését Csór Község Önkormányzat Képviselő-testületének az avar és kerti hulladék nyílttéri égetéséről szóló 5/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete szabályozza.

Összefoglalóan Csór esetében a vizsgált tevékenységekből nem várható jelentős mértékű légszennyezettség kialakulása, a tervezési területen a bűzzel járó tevékenységek nem okoznak érzékelhető hatást.

4.2.2. TALAJ ÉS FÖLDTANI KÖZEG ÁLLAPOTA

Domborzati viszonyok

Mai geomorfológiai képét az egységes Tési-fennsík, a hegyközi medencék (Balinkai-, Alsóperepusztai-medence), a pannóniai abrázíóval átformált, lenyesett lépcsős fennsíkperemek, abrázíós síkok, pedimentek, glacisok formacsoportjai határozzák meg. A fennsíkok enyhén hullámos, gyengén tagolt központi területeivel ellentétben (2,1 km/km² átlagos völgsűrűség, 20 m/km² relatív relief) a peremek aprólékosan szabdaltak (4,1 km/km² átlagos völgsűrűség) és itt tapasztalhatók a legnagyobb relatív relief értékek is (100 m/km²). Így az erdő és mezőgazdasági hasznosítás szempontjából a domborzat területenként eltérő adottságokkal rendelkezik.

Földtani viszonyok

A kistáj domborzata uralkodóan mezozoos karbonátos kőzetekből (elsősorban triász földolomitból) épült. A Keleti-Bakony 500 m tszf-i magasság fölé emelkedő fennsíkját szerkezeti árkok, hegységperemi süllyedékek határolják. Fejlődésmenete során sokféle szerkezeti hatásnak volt kitéve. Ezért domborzata az árkos-sasbércecs töréses szerkezet mellett pikkelyeződések, vízszintes és torziós elmozdulások, alátolódások formaelemeit viseli. A középső-miocén idején sekélytengeri, formagazdag homokrétegek lerakódása (Várpalota). Fiatal pannóniai üledékekben tapasztalt vetődések, törések, de nem utolsó sorban az elmúlt évszázadban feljegyzett földrengések száma alapján szeizmikusan érzékeny területnek minősíthető (Várpalota, Pét stb.). A mezozoos kőzetek felett Balinka térségében eocén korú barnakőszén települt, a termelés 1952–1991 között folyt. Várpalotán 1876–1996 között középső-miocén korú barnakőszén (lignitet) termeltek.

Talajtani viszonyok

Csór település két földrajzi tájegység határán helyezkedik el.

Csór északi része, a belterületet is beleértve a Dunántúli-középhegység nagytájon, azon belül a Bakony-vidék középtájon és a Keleti-Bakony kistájon helyezkedik el.

Csór 8. sz. főúttól délre fekvő része az Alföld nagytájon, azon belül a Mezőföld középtájon és a Sárret kistájon helyezkedik el.

A **Keleti-Bakony** kistáj területének nagyobb hányadát (64%) a mészkövön képződött rendzina talajok alkotják. Hasznosításukban az erdő kb. 60%-ot, a gyeperdő és a legelő pedig 40%-ot tehet ki. A löszös fennsík kiterjedt talajtípusa a vályog mechanikai összetételű, agyagbemosódásos barna erdőtalaj (27%). Kémhatása a kilúgozás mértékétől függően erősen vagy gyengén savanyú, vízgazdálkodási tulajdonságai kedvezőek, termékenységi besorolása a 30–45 (int.) kategória. Főként szántóként (65%) és legelőként (25%) hasznosíthatóak, még erdő csupán a fennmaradó 10%.

A lejtőlöszön és a harmadidőszaki üledékeken barnaföldek (7%) képződtek. Mechanikai összetételük vályog vagy agyagos vályog. A vízgazdálkodási tulajdonságok – a sekély termőrétegűek kivételével – általában kedvezőek. Termékenységük a változó tulajdonságok széles skálája szerint a 30–55 (int.) kategóriába sorolható. A lejtőviszonyoktól függően szántóként 65%, legelőként pedig 30% hasznosítható.

A földes és köves kopárok és a Gaja-völgy réti talajainak területe csupán 1–1%. A földes kopárok főként (90%) karsztbokorerdők, a réti talajok kaszálórétek (70%) és szántók (25%) lehetnek. A kistáj szántóin főleg búzát, árpát, zabot, kukoricát és vöröshérét termeszthetnek.

Az egyes talajtípusok területi arányát az alábbi táblázat mutatja be:

5. számú táblázat: A talajtípusok területi megoszlása

Talajtípus kód	Területi részesedés (%)
01	1
04	64
07	27
09	7
26	1

6. számú táblázat: A talajtípusok területi elterjedése a domborzati adottságok függvényében (%)

Talajtípus kód	Lejtőkategória				Erdő
	0-5	5-17	17-25	>25	
01	20	10	-	-	70
04	20	20	5	5	50
07	45	25	5	10	15
09	35	45	5	5	10
26	65	25	-	5	5

A **Sárrét** kistáj talajtakarója összesen 10 talajtípusból tevődik össze. A talajtani változatosságot növeli, hogy 6 talajféleség területi kiterjedése 3% területi részaránynál kevesebb. A 6 kis területű talajtípust a Balaton-felvidékről átnyúló barnaföldek (2%), Berhidától Ny-ra és Berhida környékén a rendzina talajok (2%), az alföldi mészlepedékes csernozjom talajok (1%), a Séd völgyében a réti öntéstalajok (2%) és a lápos réti talajok (3%), Várpalota alatt és Papkeszitől Ny-ra a földes kopárok (1%) alkotják. A földes kopárok szőlőterületi hasznosítása 25%, a barnaföldeké 10%, a mészlepedékes csernozjom talajoké pedig 15%. A földes kopárokon az erdő kb. 10%-ot, a barnaföldeken pedig 15%-ot tehet ki. A települések jelentős területet foglalnak mind a barnaföldekből (15%), mind a rendzina talajokból (40%), de különösen az alföldi mészlepedékes talajokból (100%).

Az erdőtalajokat és a Sárrét láptalaját Berhidától egészen Csajágig összefüggő és körbefutó sávban löszös üledékeken képződött mészlepedékes csernozjom talajok (19%) övezik. E talajok termékenysége nagyon kedvező (int. 90–125); szántóként 55%-uk, szőlőként 15%-uk, gyümölcsösként 5%-uk, erdőterületként pedig kb. 15%-uk hasznosulhat.

A táj legnagyobb kiterjedésű talajtípusát a Nádasdlaány és Polgárdi vonaláig terjedő harmadidőszaki üledékeken, attól K-re pedig löszös üledékeken képződött réti csernozjom talajok (41%) képviselik. A vályog mechanikai összetételű, kedvező termékenységű (int. 85–120) réti csernozjom talaj túlnyomórészt (80%-ban) mezőgazdaságilag hasznosítható (szántóként 77%, szőlőként 3%, erdőként 12%), a fennmaradó területük pedig település. A Sárrét síkláp talajának (22%) kb. 70%-át rétek és szabad vízfelszínnek borítják. A lápterület kb. 25%-a láperdő. A Sárrétet a Móri-árok felé övező réti talajok kiterjedése 7%. A réti talajok egy része kisebb szervesanyag-tartalmú, és a felszín közeli talajvízszint következtében a 35–50 (int.) talajminőségi kategóriába tartozik. A Székesfehérvár környéki réti talajok azonban kedvezőbb termékenységűek (int. 55–80). A réti talajok főként rét területként hasznosíthatók (75%).

Az egyes talajtípusok területi arányát az alábbi táblázat mutatja be:

7. számú táblázat: A talajtípusok területi megoszlása

Talajtípus kód	Területi részesedés (%)
01	1
04	2
09	2
13	19
14	1
16	41
25	7
26	2
27	3
28	22

8. számú táblázat: A talajtípusok területi elterjedése a domborzati adottságok függvényében (%)

Talajtípus kód	Lejtőkategória				Erdő
	0-5	5-17	17-25	>25	
01	70	25	5	-	-
04	100	-	-	-	-
09	90	10	-	-	-
13	95	5	-	-	-
14	100	-	-	-	-
16	95	5	-	-	-

4.2.3. VIZEK ÁLLAPOTA

Felszíni vizek

A **Keleti-Bakony** kistáj területének É-i és K-i része a Gaja-patakhoz, D-i része a Veszprémi-Sédhez folyik le. Kisebb részében vízfeleslege, nagyobb részében vízhiánya van. Fő vízfolyásai a Veszprémi-Séd, Péti-víz, Csákány-árok, Inotai-víz.

Az árvizek tavasszal, a kisvizek ősszel szokásosak.

A **Sárrét** kistáj területén a Veszprémi-Séd és a Nádor-csatorna (Sárvíz) a fő vízfolyás, amelyhez K-ról a Gaja-patak Székesfehérvár alatti szakasza is hozzátartozik. Az Ősítől kiágazó Séd-Sárvízi-malomcsatorna jobbról (Ny-ról) párhuzamosan halad a Nádor-csatornával.

Az árvizeik tavasszal, a kisvizeik ősszel jelentkeznek. Vízjárásukat a Bakonyból leáramló karsztvíz-utánpótlás erősen befolyásolja és kiegyenlíti.

Csór település Bakonyhoz tartozó része felszíni vízben szegény. A település belterületén élővízfolyás és állóvíz nem található.

A település déli határán húzódik a Nádor-csatorna (Sárvíz), mely állandó vízszállítású, befogadja a Sió-csatorna, majd a Duna-folyam 1497+100 fkm-e. Vízgazdálkodási besorolása: belvízcsatorna.

A település keleti határán az Iszkaszentgyörgyi-árok (időszakos vízfolyás) húzódik, melyet a térség belvizeinek elvezetésére alakítottak ki.

A település 8. sz. főúttól délre eső területei belvízveszélyesek, a Sárrethez tartozó részén a belvizek Nádor-csatornába vezetésére árokrendszert alakítottak ki.

A településnek állóvize nincsen.

Vízjárési adatok:

9. számú táblázat: A Séd-Sárvízi-malomcsatorna és a Gaja vízjárása

Vízfolyás	Vízmérce	LKV	LNV	KQ	KÖQ	NQ
		cm		m ³ /s		
Séd-Sárvízi-malomcsatorna	Ősi	45	128	0,70	1,00	15
Gaja	Székesfehérvár	24	290	0,25	1,7	27

A település vízfolyásai a hatályos jogszabályok szerint az általános védettségi kategória befogadói, valamint az időszakos vízfolyás befogadó vízminőség-védelmi területi kategóriába tartoznak.

A település a Séd-Nádor-Gaja vízrendszer, valamint a Duna jobb parti vízgyűjtő területéhez tartozik.

Vízgazdálkodási szempontból az Észak-Mezőföld és Keleti-Bakony vízgyűjtő-tervezési alegység (1.13.) működési területéhez tartozik.

A Séd-Nádor-Gaja vízrendszer gerincét a Nádor-csatorna adja, amely 110 km hosszon szeli át a Mezőföld és a Sárret térségét. Jelentősebb mellékvízfolyásai a Gaja-patak, a Veszprémi-séd, illetve a Dinnyés-Kajtori-csatorna, mely a Velencei-tó vizét vezeti le a Nádor-csatornába.

A Nádor-csatorna medre az Ősi duzzasztónál kezdődik a Veszprémi-Séd folytatásaként. Legfontosabb feladata a térség belvizeinek biztonságos levezetése. A vízrendszeren számos tározó és halastó található.

A Veszprémi-Séd a Bakonyban ered, a Sárret felé haladva Királyszentistvánnál osztóművel a patak vizét megosztják, nagyobb része a Sárvízi-malomcsatornába kerül mezőgazdasági vízhasználatok céljára. A Séd-Sárvízi-malomcsatorna a völgy nyugati oldalán kíséri a Nádor-csatornát, majd Cecénél tér vissza abba.

A Nádor-csatorna legjelentősebb mellékvízfolyása a Gaja-patak, amely a Bakony és a Vértes, valamint a Móri-medence vizeit gyűjti össze.

A Nádor-csatornát egykor a Sárret lecsapolásának céljából alakították ki. Az egykori mocsaras területen a mai napig a tavaszi hóolvadáskor és nagyobb csapadékokkor számítani kell a belvizek megjelenésére. A csatorna teljes hosszában belvízzel veszélyeztetett terület.

A települést érintően a Nádor-csatornán található a csóri duzzasztó (épült a Csór 0220 hrsz-ú ingatlanon a Nádor-csatorna 101+086 km szelvényében), melynek feladata a felvízen lévő engedéllyel rendelkező vízhasználatok vízigényének biztosítása. Belvízvédekezésnél és vízminőségi kárelhárításnál a medertározással a víz időszakos tározását lehet biztosítani. A duzzasztó rekonstrukciója a 2002-2005. években történt meg. (Vízjogi üzemeltetési engedély száma: 398/2007.)

Jellemző vízhozamok: $KÖQ = 3,6 \text{ m}^3/\text{s}$
 $NQ_{1\%} = 35,0 \text{ m}^3/\text{s}$

A Csóri duzzasztó megépítésére elsődlegesen a Nádor-csatorna jobb- és bal partján kiépített *öntözőtelepek vízellátása* miatt volt szükség.

A duzzasztó zárásával és a víz kivezetésével az öntözhető területre a *belvizek levonulása késleltethető*.

A duzzasztóval a *vízminőség szabályozható* az alábbi módon: a Nádor-csatornán érkező, ipari szennyezéssel terhelt víz a halastavi vízhasználatok számára nem megfelelő. Ilyen esetben a Fehérvárcsurgói tározóból a Gaja patakon tiszta vizet engednek le. A Csóri duzzasztó zárása után, a megkerülő csatornán keresztül, a szabályozott vízsugarú szennyezett vizet a tiszta vízzel megfelelően keverve lehet a vízhasználók számára elfogadható minőségű tápláló vizet eljuttatni.

Belvizes időszakban előfordulhat, hogy az érkező vizek nem tudnak bejutni a befogadó Nádor-csatornába, mert annak magas vízállása nem teszi lehetővé a gravitációs bevezetést. Ebben az esetben előfordulhatnak elöntések.

A Nádor-csatorna mint főbefogadó vízz szállító képessége $43 \text{ m}^3/\text{s}$, belvízvédelmi szakaszra eső hossza 68,40 km. A csatorna utolsó átfogó rendezése és kármentesítése jelenleg is folyik.

A Nádor-csatorna vízminőségével és mederüledékének szennyezettségével kapcsolatban:

A Környezetvédelmi Hatóság részletes tényfeltárás elvégzésére kötelezte a Nitrokémia Zrt.-t a volt Nitrokémia Ipartelepeken végzett tevékenységek által, korábban a Séd-Nádor vízfolyásban (Királyszentistváni osztóműtől Sióagárdi terjedő szakasz; összesen 127 km) okozott (higany, kadmium, ólom, bárium, króm, kobalt, nikkel, réz, cink, összes klórfenol, arzén) szennyezés feltárása érdekében.

A vízfolyás mederüledéke különböző mértékben szennyezett volt nehézfémekkel (elsősorban higannyal) és szénhidrogén származékokkal, ami a vállalat korábbi működéséhez köthető. A szennyezés horizontális és vertikális kiterjedése lehatárolásra került, valamint meghatározásra kerültek a szennyező komponensekre vonatkozó „D” kármentesítési célállapot határértékek.

A vízfolyás teljes szakaszán és a fenntartószámban a szennyező komponensekre vonatkozó „B” szennyezettségi határértéket jelentősen meghaladó földtani közeg-szennyeződés volt, amely a II. szakasz vége felé (Gaja patak torkolat) növekedett. Összességében a szennyezettség döntően a meder, valamint a talaj és depónia felszín alatt 1-3 m vastagságban fordult elő.

Mivel a mintavételi pontokból származó minták szennyezettsége gyakorlatilag minden egyes vizsgált szelvénynél (pl.: $Hg = 312 \text{ mg/kg}$; $Pb = 901 \text{ mg/kg}$; $Cd = 47,2 \text{ mg/kg}$) meghaladta a megállapított „D” kármentesítési célállapot határértékeit, ezért a Környezetvédelmi Hatóság műszaki beavatkozás (kármentesítés) elvégzésére kötelezte a Nitrokémia Zrt.-t a Nádor-csatorna

- I. szakaszára (Királyszentistváni osztómű - Péti Víz becsatlakozás, 109+363 - 127+244 szelvényszámig; összesen 17 881 m hossz),
- II. szakaszára (Péti víz becsatlakozásától a Gaja torkolatig 96+456 - 109+363 szelvényszámig, összesen 12 907 m hosszban) és
- III. szakaszára (a Gaja-patak torkolatától a Malom csatorna torkolatáig, 45+772 - 96+456 szelvényszámig, összesen 50 684 m hosszban) vonatkozóan.

A műszaki beavatkozás elvégzésének határideje:

I. szakasz: 2012. június 31.

II. szakasz: 2014. február 28.

III. szakasz: 2019. június 18., azaz a kármentesítés még jelenleg is folyamatban van.

A II. szakaszon a vízfolyás Csór település közigazgatási területén halad át, illetve a kimutatott szennyezésekkel összesen 20 db ingatlan érintett Csór település közigazgatási területén.

A vízfolyás ezen része állami tulajdonban, illetve a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kezelésében van. A csatorna természetes vízfolyás helyén létrejött, mesterségesen szabályozott medrű vízfolyás. Alapvető szerepe a vízelvezetés. Vízhatszám a II. szakaszon két helyen van engedélyezve.

A II. szakaszon a kármentesítő munkálatok 2014. év elején befejeződtek. A meder szakaszon összesen mintegy 279.669,44 tonna (194.658,6 m³) szennyezett mederüledék kitermelése történt meg. Az engedélyekben előírt alszakaszok tisztára jelentései megtörténtek.

A beavatkozás végeredményeként a II. szakasz minden vizsgálati pontján az előírt „D” kármentesítési célállapot határérték alatti koncentrációk mérhetőek valamennyi, a tényfeltáráskor kimutatott kockázatos anyag tekintetében.

A beavatkozási munkákat követően a kotrások következtében a kialakult változatos geometriájú meder szelvénynek a vízügyi szempontok szerint is megfelelő helyreállítása, a kármentesítéstől elkülönülten valósul meg.

A II. szakaszon, mintegy 13 km hosszon a beavatkozás során elvégezték mintegy 444.000 m² lőszermesztését is.

A Séd-Nádor vízfolyás II. szakaszán tehát a mederből vizsgálatokkal igazoltan eltávolításra került a „D” kármentesítési célállapot határérték feletti szennyezett mederüledék. A Nitrokémia Zrt. jelenleg már nem végez olyan tevékenységet, amely a mederüledék ismételt elszennyezésével járna, így a továbbiakban talajvíz monitoring pontokon, illetve a biológiai élet visszatelepülésének nyomon követésén keresztül valósul meg az utómonitoring.

Felszín alatti vizek

A **Keleti-Bakony** kistáj területén „talajvíztükör” csak a peremeken képvisel összefüggő szintet, ahol 4–6 m között érhető el. Mennyisége csak a Gaja-völgyben számottevő. Jellege kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. A keménysége 15–25 nk°, a szulfáttartalom 60 mg/l alatt van. A Gaja-völgyben a keménység 25 nk°-ig, a szulfáttartalom 300 mg/l-ig emelkedik. A rétegvíz készlet átlagos. Az artézi kutak száma kicsi. Mélységük változó, vízhozamuk általában kiadós. Tekintettel a terület vízbázis jellegére, a vízminőség-védelem fontos feladat.

A **Sárrét** kistáj területén a „talajvíz” a Sárrét medencéjében 4 m felett van, csak a D-i magasabb peremeken süllyed mélyebbre. Kémiailag kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű. Keménysége 15–25 nk° közötti. A szulfáttartalom csak DK-en emelkedik 60 mg/l fölé.

A rétegvizek mennyisége csekély. Az artézi kutak mélysége a 100 m-t, vízhozama a 200 l/p-et ritkán haladja meg.

Csór települést az alábbi felszín alatti víztestek érintik:

10. számú táblázat: Felszín alatti víztestek

Víztest kód	víztest név	vízadó típusa
h.1.2	Dunántúli-középhegység - Séd-Nádor-vízgyűjtő	vegyes
sh.1.2	Dunántúli-középhegység - Séd-Nádor-vízgyűjtő	porózus
k.1.1	Dunántúli-középhegység - Veszprém, Várpalota, Vértes déli források vízgyűjtője	karszt
p.1.7.1	Séd-Nádor-Sárvíz-vízgyűjtő	porózus
sp.1.7.1	Séd-Nádor-Sárvíz-vízgyűjtő	porózus

Csór közigazgatási területén az alábbi sérülékeny üzemelő vízbázis található:

Csór település vízbázisa egy 76,3 m mélységű 1997-ben létesült karsztaknából áll, melynek vízáradó közege középső- triász dolomit.

A Csór karsztakna üzemeltetője a Fejérvíz Zrt.

Vízbázis védendő termelése: 15.000 m³/nap.

Felszín alatti vízkészlet jellege: karsztvíz.

Víztest kódja: k.1.1.

Vízminőség: I. osztály, a kútból kitermelt víz ivóvíz minőségű.

Vízhasznosítás jellege: közcélú.

A vízbázis nem csak Csór község vízellátását biztosítja, hanem Székesfehérvár vízellátását is.

A 26213/2010. ügyszámú, 90805/2012. iktatószámú határozattal a Vízügyi Hatóság kijelölte a Csóri vízbázis vízminőség-védelme érdekében a külső védőidomot, hidrogeológiai „A” védőterületet és védőidomot, valamint hidrogeológiai „B” védőterületet és védőidomot. A védőterület a teljes belterületet is érinti.

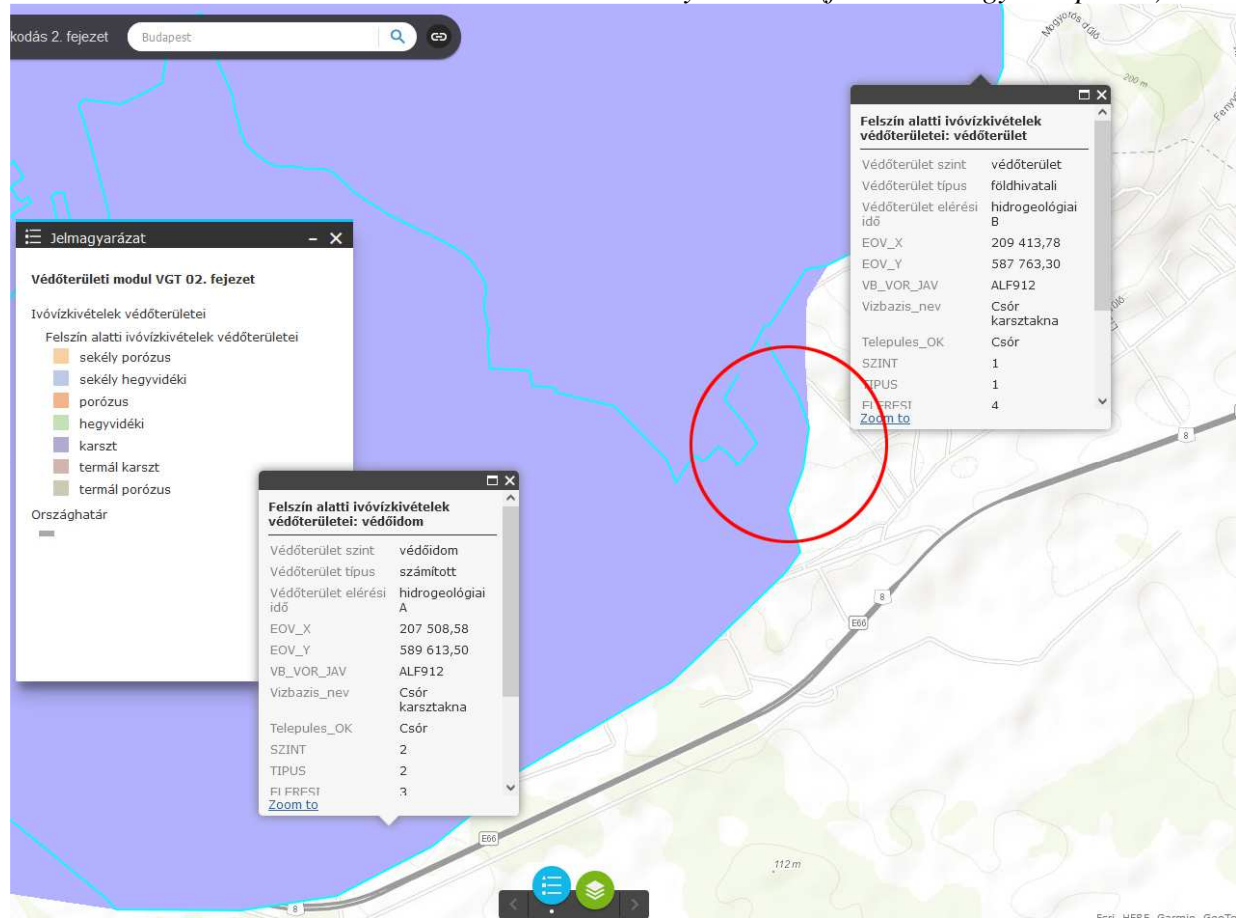
Potenciális szennyezőforrásként a külső védőterületen egy lovarda, valamint a hidrogeológiai „A” és „B” védőterületen több illegális hulladéklerakó, illetve alifás szénhidrogén szennyező forrás található.

Csórt a felszín alatti víz állapota alapján fokozottan érzékeny, valamint kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő településnek sorolja be a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet.

A település nagyobb része 1a. (fokozottan érzékeny, vízbázisvédelmi védőterület) és 1b. (fokozottan érzékeny, felszíni karszt) alkategóriába tartozik, kisebb része pedig 2b. (érzékeny, karszt 100 m mélységen belül) és 2c. (érzékeny, fő vízáradó 100 m mélységen belül) alkategóriába tartozik.

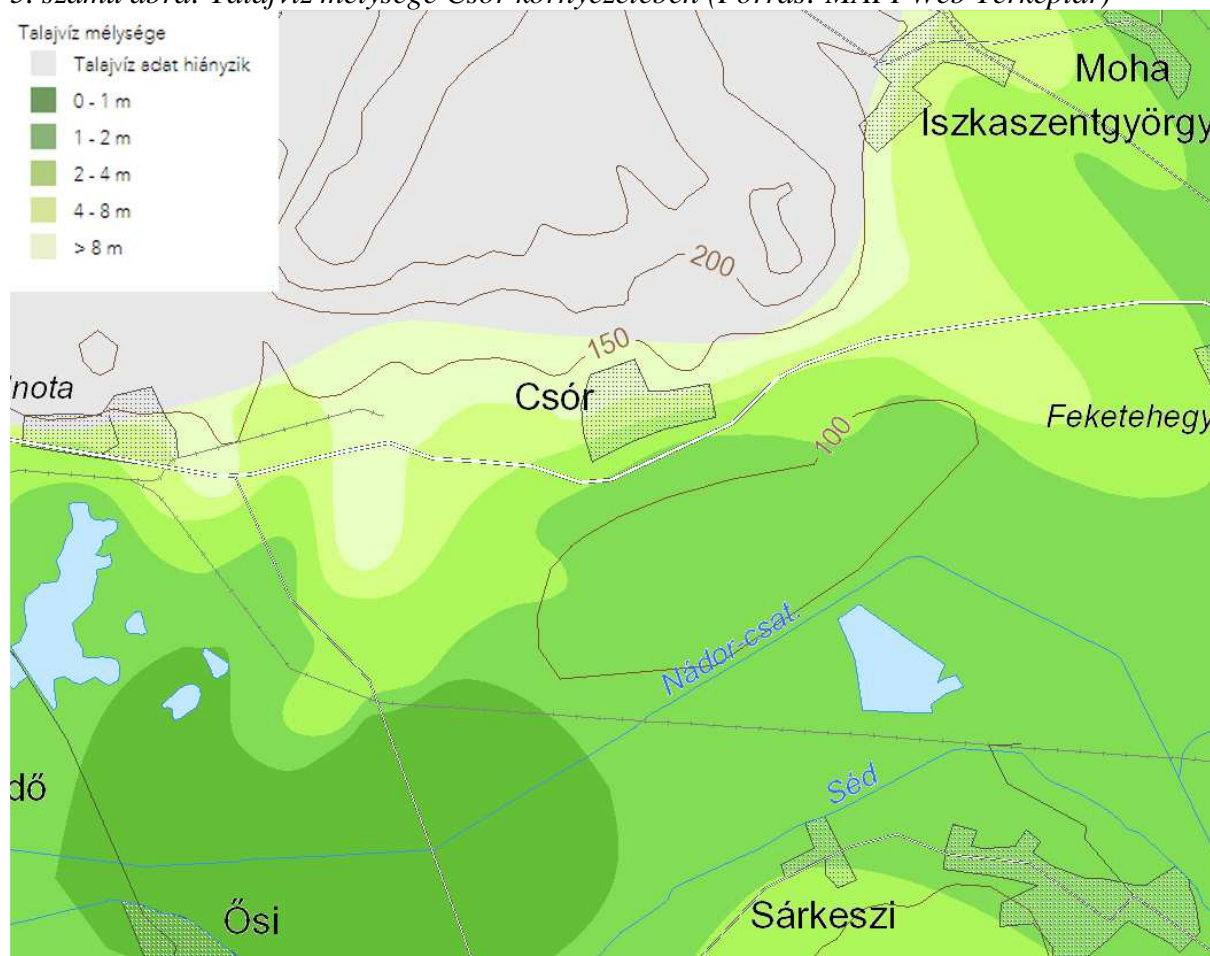
A tervezési terület és a vízbázisok kapcsolatát az alábbi ábra szemlélteti, a tervezési terület (Csór 0100/22 hrsz) csak a hidrogeológiai „B” védőterületen fekszik.

4. számú ábra: A tervezési terület és vízbázisok elhelyezkedése (forrás: Vízügy-Geoportál)

Csór a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.7.) Korm. rendelet szerint nitrátérzékeny területnek minősül.

5. számú ábra: Talajvíz mélysége Csór környezetében (Forrás: MÁFI Web Térképtár)

A **karsztvíz** szempontjából általánosságban elmondható, hogy a Dunántúli – középhegység az ország legjelentősebb karsztvíztárolója. A karsztvíz betöréséből származó elöntési veszélyt a térségben folytatott intenzív bányaművelés megszüntette. A bányászat időszakában a térségben a karsztvíz szintje jelentősen csökkent, szabad kifolyása megszűnt, új víztermelő kutak üzembe állítása, illetve új aknák létesítése és a meglévő kutak mélyítése is szükségessé vált.

A bányászati tevékenységek 1990-es évektől kezdődő visszaszorulásával, illetve megszűnésével a középhegység területén megindulhatott a karsztvíz készletek meglehetősen hosszú, 10-15 évet is igénylő regenerálódása.

Ez Csór község és Székesfehérvár vízellátásában több szempontból is új helyzetet teremtett. Egyrészt a meglévő vízaknák vízfelengedése következtében - Rákhegyi II. – vízminőség romlás lépett fel, melynek megszüntetése a DRV Zrt. kincsesbányai üzemében víztisztító mű közbeiktatásával volt csak lehetséges.

Emellett a karsztvízszintek és nyomások jelentős emelkedése volt észlelhető, ami az alacsonyabb szinteken fakadó források esetében vízhozam növekedést, illetve néhány forrás újbóli megindulását jelentette.

Így történt a Csóri vízműtelep területén is, ahol a telep területén spontán vízfakadások jelentek meg, melyek feltárást és üzemképes állapotba való helyezését 2016-ban végezték el. Ezzel párhuzamosan Csór Önkormányzata a vízműtelepről kivezetett, egyéb célra fel nem használt vizek továbbítására szolgáló árkok burkolatát helyreállította és jókarba helyezte az elvezető árkok község belterületére eső szakaszát.

A jelenlegi tendenciát tekintve a nyomásszint további emelkedése következtében a nyomásszint és egyben a karsztvízszint további emelkedése várható, amely már a meglévő akna felső peremének szintjének túllépését jelenti, azaz az akna kiönt, kiönthet.

A beavatkozás sürgősségét a Nemzeti Vízstratégia (Kvassay Jenő terv) részét képező Kormányhatározat is tartalmazza, ami a későbbiekben állami szerepvállalást is valószínűsít. A csóri vízbázison kialakult helyzet, amely a vízszint folyamatos emelkedésével, az akna felső 5 m-es nem vízzáróan megépített szakaszán keresztül a vízbázis elszennyeződését és ennek következtében történő kiesését vetíti elő, nagyon gyors műszaki beavatkozást tesz szükségessé. Fontos, hogy a vízbázis kijelölt védőidomán az előírásoknak megfelelő tevékenység történjen, tekintettel a bázis sérülékenységre.

A vízszint emelkedés előzőekben említett következményeinek elhárítására Székesfehérvár M. J. Város Önkormányzata az üzemeltető FEJÉRVÍZ Zrt.-vel közösen megoldásokat javasoltak, melyeket koncepciótervben mutattak be. Arra a változatra, amelyben a csóri vízbázisnál jelentkező többlet vizeket Székesfehérvár vízellátó rendszerében kívánják felhasználni, tanulmánytervet készítettek, azonban a vezetékek megépítéséről még nem született döntés.

A karsztvízszint emelkedése miatt a korábban elzáródott és már beépített egykori források ismét megindultak, illetve több helyen fakadó vizek jelentek meg. Ez több esetben okoz a kertekben vizenyősödést, illetve veszélyeztethet lakóépületeket.

Vízellátás

Csóron kiépült a vezetékes vízellátás, a Csór községi vízmű, üzemeltetője a Fejérvíz Zrt.

Csór vízellátása az alábbi sérülékeny üzemelő vízbázisból történik:

A vízbázis Csór belterületén, a 316/4 hrsz.-ú ingatlanon helyezkedik el.

A Csór karsztakna üzemeltetője a Fejérvíz Zrt., a védőterület a teljes belterületet is érinti. Vízbázis védendő víztermelés (méretezési vízhozam): 15.000 m³/nap (5 475 000 m³/év). A vízbázisról 2016-ban kitermelt vízmennyiség 3.536.978 m³ volt, amely Székesfehérvár vízigényének 47,0%-át valamint Csór község teljes vízellátás biztosította.

A Csór-Kisiskai terület vízellátása a Csór-Székesfehérvár közötti ivóvíz távvezetékéről (5419 fm) történik.

Csór átlagos vízigénye: 195 m³/d, csúcsvízigény: 270 m³/d.

A tervezési területen a vízellátás vezetékes vízről biztosított.

Szennyvízkezelés

A településen 2013-ban kiépült a szennyvízcsatorna hálózat a „Szennyvízhálózat kiépítése Csór Község területén” című KDOP-4.1.1/A-10-2010-0007 Európai Unió projekt keretében.

A szennyvízcsatorna hálózat Csór egész belterületi részét lefedi.

A település szennyvizeit három főgyűjtő csatorna, gravitációs gerincvezeték gyűjti össze. A mélyebben fekvő területeken összegyűjtött szennyvizet átemelők segítségével juttatják a magasabban fekvő gravitációs gyűjtőcsatornába. Az egyes mélyebben fekvő ingatlanokról a szennyvizet házi átemelők segítségével lehet csak a szennyvízcsatorna-hálózatba juttatni. Összesen 34 db mélyebb fekvésű ingatlanon található házi átemelő.

A beruházás során épült 12441 m gravitációs szennyvíz gerinccsatorna, házi bekötésekkel, 6137 m nyomóvezeték, valamint 3 db központi szennyvízátemelő.

Az átemelők a település belterületének D-i részén találhatók a 0316/58, 0248/2 és a 0129/3 hrsz.-ú ingatlanokon.

A közműhálózat Natura 2000 hálózatot, illetőleg a határozattal kijelölt Csóri ivóvízbázis belső, külső és hidrogeológiai „A” védőterületét is érinti. A csatornahálózat kiépítése a vízbázis védelmét figyelembe véve történt.

A csatornahálózatot a Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Zrt. üzemelteti.

A gravitációs gyűjtőhálózaton összegyűlt szennyvíz a domborzati adottságokat figyelembe véve átemelők közbeépítésével a település Ny-i szélén lévő végátemelőben kerül összegyűjtésre, majd nyomóvezetéken csatlakozik a várpalotai szennyvízcsatorna hálózathoz. A szennyvízelvezető rendszeren összegyűjtött szennyvizek befogadója a Várpalotai szennyvíztisztító telep, melynek üzemeltetője a Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Zrt.

A tisztított szennyvizek befogadója a Bivalyos-tó.

A csatornázottság kiépítése teljes körű, a rákötöttség kb. 90 %-os. A Csóron keletkező szennyvíz mennyisége kb. 176 m³/d.

Csór Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015. (X.5.) önkormányzati rendelete szabályozza a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatást.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése zárt tartállyal rendelkező járművel történik és a Székesfehérvári vagy a Várpalotai szennyvíztisztító telepre kerül elszállításra.

A vizsgálati területen csatornahálózat nem épület ki.

Csapadékvíz elvezetés

2015-ben vízjogi létesítési engedélyt adott ki a Vízügyi Hatóság Csór község csapadékvíz-elvezetésére vonatkozóan, tekintettel arra, hogy a településen meglévő csapadékvíz-elvezető rendszer állapota és állaga nem volt megfelelő, nem alkottak egy olyan egységes rendszert, amely képes lenne megoldani a település csapadékvíz elvezetési problémáit.

A település három fő vízgyűjtőterületre osztható, ennek megfelelően 3 fő befogadót jelöltek ki. A település nyugati és keleti részén lévő vízgyűjtőből a csapadékvíz az elkerülő út meglévő útárkain keresztül az út déli oldalán létesült 2 záportározóba jut. A tározók nem képesek a többlet-csapadékvizek befogadására, így a tározók túlfolyóján keresztül a csapadékvizek a záportározók melletti gyepterületekre folynak. Az érintett gyepterületek a Sárreți Tájvédelmi Körzet és a Sárreți Natura 2000 terület részei és a védett természeti, illetve a Natura 2000 terület tömbjéhez közvetlenül kapcsolódnak.

A középső vízgyűjtőből a csapadékvíz egy meglévő, az elkerülő út alatt híddal átvezetett árok továbbítja a védett természeti területen, illetve a Natura 2000 területen keresztül a Nádor-csatornába.

A Tájvédelmi Körzet területe a környezet domborzati adottságainál fogva a magasabban fekvő területek egyik természetes csapadékvíz befogadója.

A tervezési területéről a csapadékvíz a régi 8-as út útárkába vezetik be.

4.2.4. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS HELYZETE

A hulladékgazdálkodás területén jelentős változások történtek a 2012. évi CXXXLV. Tv. (törvény a hulladékgazdálkodásról) életbe lépésével.

Csór esetében a közszolgáltatás keretébe tartozó hulladékok gyűjtése és jogszabályoknak megfelelő kezelése megoldott. Csór Község Önkormányzat Képviselő-testülete a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról 12/2015.(X.5.) számon hozott önkormányzati rendeletet.

Csór csatlakozott a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társuláshoz. A társulás célja megoldani a hulladékgazdálkodás területén jelentkező feladatokat és korszerű hulladékgazdálkodási rendszert üzemeltetni.

Közszolgáltatás körébe tartozó hulladékok gyűjtése, kezelése

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységet a Depónia Nonprofit Hulladékkezelő és Településtisztasági Kft. és a „VHG” Velencei-tavi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. konzorciuma (továbbiakban: közszolgáltató) végzi.

A háztartási hulladéknak és háztartási hulladékhoz hasonló hulladéknak minősülő vegyes hulladékok elszállítása heti rendszerességgel történik, befogadó a Székesfehérvár-Csala, Pénzverő-völgyi nem veszélyeshulladék-lerakón.

Az elkülönítetten gyűjtött (szelektív) hulladék (papír, fém, műanyag) szelektív gyűjtése házhoz menő gyűjtéssel történik, ennek rendszeressége havonkénti.

Üveghulladék szelektív gyűjtése házhoz menő gyűjtéssel történik évi 2 alkalommal.

Zöldhulladék a Depónia Nonprofit Kft. és az önkormányzat által közösen meghirdetett időpontban történik áprilistól novemberig havonta.

Az ingatlanhasználó az elkülönítetten gyűjtött hulladékokat elhelyezheti a szelektív hulladékgyűjtő szigeten is.

A lomtalanítás előzetes igénybejelentés alapján történik, az ingatlanhoz előre egyeztetett időpontban megy ki a gyűjtőautó, azaz házhoz menő lomtalanítás folyik évi egy alkalommal.

A hulladék közszolgáltatási előírások alapján a településen működő intézmények is a közszolgáltatás rendszerét veszik igénybe.

A háztartási veszélyes hulladékokat Csór település lakosai a Csala-Pénzverő-völgyi Hulladékudvar veszélyes gyűjtőhelyre vihetik.

A Székesfehérvári Kistérségben a Székesfehérvári Állati hulladékbegyűjtő és átrakó telep végzi az állati tetemek begyűjtését (telephely: Székesfehérvár határától délre a 63-as számú útról közelíthető meg, Sárkeresztúri út, hrsz. 20407/2.). Magánszemélyek ingyenesen adhatják le a telepen az elhullott állatok tetemét hétköznapi napokon Székesfehérvárról és a Székesfehérvári Kistérség (Csór) településeiről. A bejelentést követően a telep munkatársa kimegy a megadott helyszínre és elszállítja a tetemet.

A tervezési terület működő telephelyi részén a hulladékgyűjtés és szállítás a hatályos előírásoknak megfelelően történik, az É-i füves területen hulladékot termelő tevékenység nem folyik.

Az É-i területrészen földdepónia, illetve kisebb mennyiségben építési törmelék található.

4.2.5. ZAJTERELÉS HELYZETE

Csór területén zajterhelés részben az ipari/szolgáltató tevékenységekből, illetve a közlekedésből várható.

Üzemi és szabadidős zajterhelés

Üzemi és szabadidős tevékenységek esetén a zajterhelési határértéket a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklete szabályozza.

A településen nincs jelentős zajkibocsátást okozó telephely. Ipari jellegű (termelő tevékenység) zajforrások becsült száma a településen 7-10. Egy telephelyre (műanyag hulladék hasznosítási tevékenységre) zajkibocsátási határértéket megállapító határozatot adott ki a Környezetvédelmi Hatóság. Ennek alapján valószínűsíthető, hogy termelési, vagy szolgáltatási tevékenységekből zajtól védendő területeket a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KöM-EüM együttes rendeletben meghatározott határérték feletti zajterhelés nem éri.

A tervezési terület D-i részén (építőipari telephely) állandó jellegű zajforrás nem üzemel, a telephelyen a belső anyagmozgatás, illetve a kapcsolódó közlekedés változó intenzitású zajával kell számolni.

A tervezési terület É-i részén nem folyik zajos tevékenység.

Közlekedés zajterhelése

Közlekedési zaj szempontjából a *Levegőtisztaság és védelme* c. fejezetben bemutatott útszakasz mentén kialakuló zajterhelést vizsgáljuk elsődlegesen.

A zajterhelés számítását a 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendeletben megadott számítási módszer szerint vizsgáltuk. A számításhoz szükséges további adatokat az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

11. számú táblázat: Fontosabb közlekedési útvonalak zajterheléséhez szükséges kiinduló adatok

Paraméterek	Vizsgált útszakaszok
	8 sz. főút 15+000 és 22+102 kmsz. között
Útburkolat érdességi tényező	0,29
Sebesség (km/h)	100

Ezen kiindulási paraméterek mellett az egyes útszakaszok mentén referencia távolságban várható hangnyomásszinteket az alábbi táblázat foglalja össze:

12. számú táblázat: Fontosabb közlekedési útvonalak várható zajterhelése referencia távolságban (dB)

Paraméterek	Vizsgált útszakaszok
	8 sz. főút 15+000 és 22+102 kmsz. között
Zajterhelés nappal	78,6
Zajterhelés éjszaka	70,8

A közlekedési zaj terhelésére a határértékeket a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. számú melléklete tartalmazza.

A tervezési területre az új gyorsforgalmi 8-as főút közlekedéséből határérték feletti zajterhelés nem eredményez.

4.2.6. ÉLŐVILÁG ÁLLAPOTA

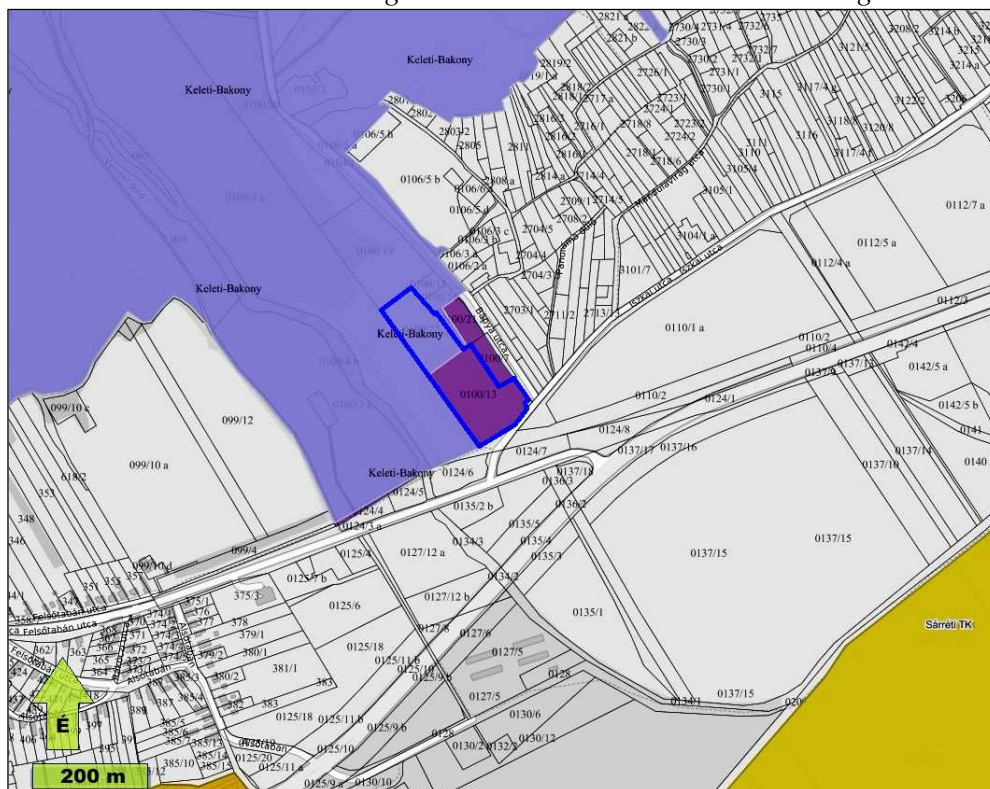
Természetvédelmi állapot

A vizsgált ingatlanoktól DK-re legközelebb 700 méterre, Csór Község közigazgatási területén található a Sárréti Tájvédelmi Körzet. A Sárrét lápmedencéjében létesített tájvédelmi körzet elsődleges feladata az itt elhelyezkedő láprétek, kaszálórétek hosszú távú megőrzése. Fennmaradásukban meghatározó a megfelelő mennyiségű és minőségű víz folyamatos biztosítása. Ezt szolgálhatják a térségben kialakított vízelvezető árokrendszerek, illetve a Nádor-csatornából történő időszakos árasztások. A csatornából történő vízpótlás korlátja lehet a csatorna időszakos vízminőségi problémája.

Csór É-i, Keleti-Bakonyhoz tartozó területe már a HUBF 20001 jelű, Keleti-Bakony elnevezésű Natura 2000 területhez tartozik. A Natura 2000 terület kiterjedése 22650,16 ha, státusza Különleges Természetmegőrzési Terület. A két vizsgált ingatlanból az É-i elhelyezkedésű, Csór 0100/22 hrsz-ú ingatlan a Keleti-Bakony elnevezésű Natura 2000 terület részét képezi. Értelemszerűen a D-i elhelyezkedésű, Csór 0100/13 hrsz-ú, jelenleg is ipari-gazdasági hasznosítás alatt álló ingatlan DNY és ÉNY felől közvetlenül határos a Keleti-Bakony Natura 2000 területtel.

Mindkét ingatlan az Országos Ökológiai Hálózat legmagasabb egységének, a magterületnek része, bár a magterület kritériumának már nem felel meg, mivel rajtuk nem természetes vagy természetközeli élőhelyek, hanem antropogén hatású, leromlott természetességű vegetációk találhatók. A vizsgált térség táj-természetvédelmi helyzetének térképi ábrázolása a következő (FORRÁS: OKIR.HU):

6. számú ábra: A vizsgált terület természetvédelmi adottságai

Jelmagyarázat:

- kék vonal Vizsgált terület határa
- sárga kitöltés Országos jelentőségű védett természeti terület (Sárréti TK)
- lila kitöltés Natura 2000 terület és az Országos Ökológiai Hálózat magterülete
- bordó kitöltés Országos Ökológiai Hálózat magterülete

Élővilág

Csór Község teljes közigazgatási területén a Keleti-Bakony és a Sárrét tájegység terül el, illetve ezek közös határán fekszik. A két vizsgált ingatlan elhelyezkedése, domborzati és természeti adottságai miatt a Keleti-Bakony része, ezért a továbbiakban csupán erre a tájegységre vonatkozó adatokat közöljük. (A Sárrét kistáj legközelebbi pontja a vizsgált ingatlanoktól DK felé mintegy 700 méterre található, bár a két kistáj élesen, a környezetben jól kirajzolódó vonal vagy tájelem révén nem határolódik el egymástól.)

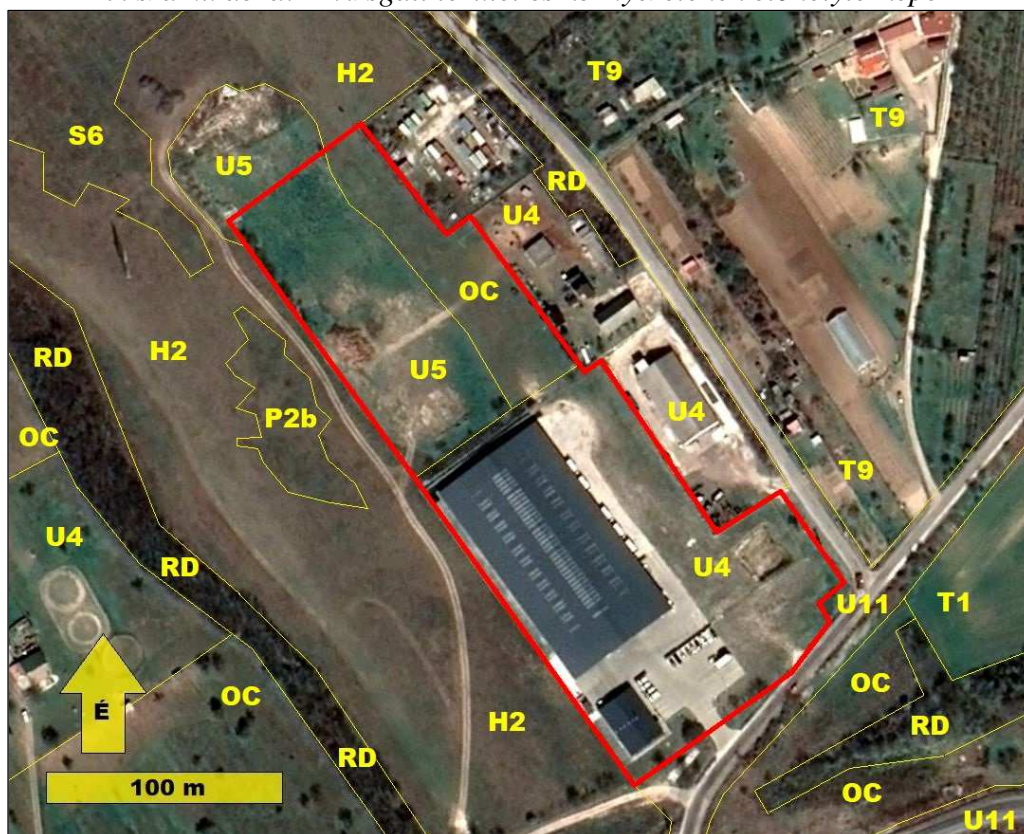
Keleti-Bakony

A D-i és K-i részek összegyűrt felszíne igen változékony klímával párosul: a Tési-fennsíkon még a bükkösöknek megfelelő, a 10 km-re lévő Várpalotán már a zárt erdő kialakulásához sem elég a csapadék. Emiatt a növényzet is igen változékony, jellemző a sokféle élőhelytípus kis területen való mozaikos megjelenése. A magasabb részeken bükkösök, bükkös sziklaerdők, fajgazdag elegyes tölgyesek váltakoznak egymással. A D-ies oldalakon ezt száraz gyepek és elegyes tölgyesek mozaikja váltja fel: sziklagyepek, sztyepek, bokorerdők, mészkedvelő és cseres-kocsánytalan tölgyesek. A meredekfalú völgyekben mindez még jobban összekeveredik. E rész flórája is nagyon gazdag, üde és száraz erdei, száraz gyepi, szikla gyepi és sziklaerdei fajok egyaránt nagy mennyiségben fordulnak elő. A sziklaerdei fajok közül többnek (mohos csitri – *Moehringia muscosa*, piros madárbirs – *Cotoneaster integerrimus*, hosszú-levelű buvákfü – *Bupleurum longifolium*) itt van a hazai elterjedési súlypontja (további kiemelt fontosságú fajok: cifra kankalin – *Primula auricula*, szürke bogáncs – *Carduus glaucus*, tarka nádtippan – *Calamagrostis varia*). A sziklagyepi fajok (magyar gurgolya – *Seseli leucospermum*, gombosvarjúköröm – *Phyteuma orbiculare*, keserű pacsirtafű – *Polygala amara*, kövér daravirág – *Drabalasiocarpa*, henye boroszlán – *Daphne cneorum*, terpedt koronafűrt – *Coronilla vaginalis*) gazdagsága is jelentős. A hegyláb felé az erdők egyre nyíltabbá válnak, s egyre nagyobb kiterjedésben fordulnak elő a különféle száraz gyepek, számos ritka (fénylő zsoltina – *Serratula lycopifolia*, bodzaszagú ujjaskosbor – *Dactylorhiza sambucina*, méhbangó – *Ophrys apifera*) és gyakori (kiszécskű hangyabogáncs – *Jurinea mollis*, ezüstös útifű – *Plantago argentea*, árlevelű len – *Linum tenuifolium*, árvalányhajfajok – *Stipa* spp.) fajjal. Ennek a tájtípusnak a legszebb példája a Baglyas-hegy. Várpalota környékén már a löszös talajra jellemző sztyepek is előfordulnak (sugaras zsoltina – *Serratula radiata*, szennyes ínfű – *Ajuga laxmannii*). Gyakori élőhelyek: K5, K2, L1, L2a, H2, H3a, LY4, OC, P2b, RC; közepesen gyakori élőhelyek: LY3, H4, G2, P45, M1, E1, E2, OB; ritka élőhelyek: LY2, J5, LY1, H1, H5a, B1a, D34, D5, B5, P2a, I4, M7, M8, D2, D1, K7a, L4a, I2, B3, A1, RB, RA. Fajszám: több mint 1200; védett fajok száma: 80–100; özönfajok: aranyvessző-fajok (*Solidago* spp.), akác (*Robinia pseudoacacia*).

Növényvilág

A természeti állapotfelmérést a helyszínen a megbízás időpontja miatt a következő napon végeztem: 2022. május 9. Részletesebben, a vizsgált területet kinagyítva légifotó felhasználásával a következő élőhelytérképet szerkesztettem (forrás: GoogleEarth + saját szerkesztés):

7. számú ábra: A vizsgált terület és környezetének élőhelytérképe

Jelmagyarázat:

piros vonal	Beruházási terület
citromsárga vonal.....	Vegetációtípusok közötti határvonal
H2	Felnyíló mészkedvelő lejtő és törmelékgyepek
OC	Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok
P2b.....	Galagonyás-kökényes-borókás cserjések
RD.....	Tájidegen fafajokkal elegyes jellegtelen erdők és ültetvények
S6.....	Nem őshonos fafajok spontán állományai
T1.....	Egyéves nagyüzemi szántóföldi kultúrák
T9.....	Kiskertek
U4	Telephelyek, roncsterületek
U5	Meddőhányók
U11	Út és vasúthálózat

A vizsgált területen előforduló három vegetáció részletes jellemzése a következő:

OC – Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok

Á-NÉR általános jellemzés: Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok, amelyek a természetközeli élőhelyi kategóriákba nem sorolhatók be. A jellegtelenség oka és a terület eredete igen sokféle lehet. Ide tartoznak pl. a regenerálódó, régen felhagyott szántók, szőlők és gyümölcsösök gypjei, a korábbi kezelésektől, műtrágyázástól, túllegettétéstől, helytelen kaszálástól stb. eljellegtelenedett vagy elgyomosodott szárazabb kaszálók és legelők, a gátak, mezsgyék szárazgypjei, az árvízvédelmi töltések és az azok mentén található szárazgyepek, a regenerálódó vetett szárazgyepek, a kunhalmok egy része, a régóta teljesen kiszáradt és befüvesedett csatornák, a száraz gyepeket, felhagyott szőlőket, mezsgyéket borító Calamagrostis és teresztis nád állományok, a településszéli zavart szárazgyepek, a szűrés gyomok által uralt legelőrészek, az alacsonyfüvű, fajszegény csillagpázsitos gyepek, a száraz csalánosok vagy a felhagyott foci- és golfpályák is. Az

élőhely ritkásan cserjésedhet, a cserjék borítása nem éri el a 5%-ot. A 2-es természetességű, de élőhelyileg még azonosítható állományokat a megfelelő helyre soroljuk. Adventív fajokkal való borítása kisebb, mint 50%. Az élőhely foltokban erősen gyomos is lehet.

Helyszín: Csór 0100/22 hrsz ÉK-i része

Természetesség: „1” – a természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő

Eredete: antropogén

Védett növényfajok: nem találtunk, nem valószínűsíthető

Natura 2000 jelölő élőhely: **nem**

Natura 2000 jelölőfajok előfordulása: **nem valószínűsíthető**

Jellemzés: nyers talajfelszínen spontán megtelepedő, közönséges és jellegtelen lágyszárú fajokból álló, záródó gyeptársulás, helyenként nyílt felszínekkel.

U4 – Telephelyek, roncsterületek

Á–NÉR általános jellemzés: Gyárak, kisüzemek, telephelyek, lerakatok, kereskedelmi, agrár, katonasági és speciális műszaki létesítmények, pályaudvarok vagy roncstelepek által elfoglalt területek, valamint gyomnövényzetük. Többnyire száraz, kötött talajú vagy sóderrel, kötörmelékkel, betonnal borított, zárt területek, melyek gyomnövényzetét a kategória magába foglalja. Ide sorolandók a szilárd és folyékony hulladék elhelyezésére szolgáló szeméttelések, lerakók, ülepítőtavak és zagytárolók területei is. Természetessége 1-es. A belterületeken található telephelyek, hulladéklerakók elkülönítése nem szükséges, ezért azok gyakran az adott településkategóriába (U2–U3) kerülnek.

Helyszín: Csór 0100/13 hrsz-ú ingatlan teljes területe

Természetesség: „1” – a természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő

Eredete: antropogén

Védett növényfajok: nem találtunk, nem valószínűsíthető

Natura 2000 jelölő élőhely: **nem**

Natura 2000 jelölőfajok előfordulása: **nem valószínűsíthető**

Jellemzés: Ipari környezet. Az „élőhelyet” kavicsos és betonburkolatok, nyílt homokos felszín, épületek, ipari jellegű építmények és létesítmények, nyersanyag készletek határozzák meg. Védett fajt a helyszínelés során nem találtunk és a termőhelyi viszonyok, illetve a telephelyi és a környező tájhasználat miatt megtelepedésükre nincs is esély.

U5 – Meddőhányók

Á–NÉR általános jellemzés: Ipari tevékenység melléktermékeként keletkező, nem talaj jellegű ásványi szubsztrátok lerakatai (leggyakrabban homok, agyag, salak, kő- vagy kavics-törmelék), a spontán vagy rekultivációs szukcesszió különböző stádiumaiban lévő változatos (rendszerint ruderalis) élőlény-közösségekkel. Természetessége 1-es, esetleg 2-es. A nagyobb regenerálódó vagy már természetközeli növényzettel fedett részek lehatárolandók, és az adott élőhelykategóriába sorolandók. Nem tartoznak ide a több évtizede felhagyott, élőhelyileg már azonosítható növényzetű meddőhányók felszínei.

Helyszín: Csór 0100/22 hrsz DNy-i része

Természetesség: „1” – a természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő

Eredete: antropogén

Védett növényfajok: nem találtunk, nem valószínűsíthető

Natura 2000 jelölő élőhely: **nem**

Natura 2000 jelölőfajok előfordulása: **nem valószínűsíthető**

Jellemzés: mintegy egy m vastagságú alacsony humusztartalmú, köves feltöltés, közepén egy depóniával. A terület egy része már begyepesedett jellegtelen, közönséges lágyszárú fajokkal.

Állatvilág

Településszéli, ember által erősen befolyásolt élőhelyek szegényes állatvilággal. Zárt lombos erdő, vizes élőhely és természetközeli gyepfelület nincs, ezért az ehhez köthető védett és Natura 2000 jelölő állatfajok előfordulása nem jellemző. Halak és kételtűek számára nincs alkalmas élőhely, hüllők közül a fali gyík és a zöld gyík fordul elő kis létszámban. Országosan gyakori, nem különleges fajok.

A madárfauna kicsit gazdagabb. Az ipari és kertes mezőgazdasági területeken fordul elő a balkáni gerle, a házi rozsdafarkú, a füstifecske, a zöldike és a kenderike. A közeli fás területeken mozog, táplálkozik vagy szaporodik az örvös galamb, a nagy fakopáncs, a barátposzáta, a kis poszáta, a fülemüle és a fekete rigó. A környező gyepekben gyakori a cigánycsuk és a sordély. A gyep cserjés és ezüstház foltjaiban többnyire a karvalyposzáta és a töviszúró gébics mozgását észleltük. A levegőben gyakori átrepülő a seregély, a vörös vércse és az egerészölyv, melyek elsősorban a környező gyes területeken táplálkoznak. Natura 2000 jelölő madárfajok nem kerültek kijelölésre.

Vidra előfordulása gyakorlatilag kizárt és sem a vizsgált, sem a környező területeken nem találtuk a fokozottan védett és Natura 2000 jelölő faj ürgét sem. Denevérek számára a vizsgált terület feletti légtér táplálkozóterület, de telelésre, pihenésre, szaporodásra alkalmas üregek a közelben nincsenek.

Élővilágvédelmi konfliktus

Csór esetében a településfejlesztés egyik legnagyobb akadályozó tényezője a természetvédelmi oltalom alatt álló területek (védett és Natura 2000 területek,) kiterjedése. Erre jó példa a település K-i határában lévő Gksz övezet (Gatsó), amelyre Natura 2000 védettség vonatkozik. Így ezen iparterület fejlesztése kérdéses.

Erdők állapota

Csór a Mezőföldi Erdőtervezési Körzethez tartozik. A településtől É-ra, a Keleti-Bakony húzódik, D-re a Sárrét található. A Keleti-Bakony területén több erdőtag, míg a Sárréten csak két erdőtag található. A vizsgált ingatlanok területén és azok közvetlen szomszédságában üzemtervezett erdőterületek nincsenek. Legközelebbi üzemtervezett erdőterület (Csór 52/A) a 8. sz. főutat É felől kísérő erdősáv, melynek legközelebbi távolsága a Csór 0100/13 hrsz-ú ingatlantól D felé mintegy 30 m. Elsődleges rendeltetése: műtárgyvédelmi.

8. számú ábra: Csór művelésre tervezett erdők

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 37/2009. évi törvény szerint az erdőterület termelésből való kivonása csak az erdészeti hatóság engedélye alapján lehetséges.

4.2.7. ÉPÍTETT KÖRNYEZET

A vizsgált terület Csór K-i településszélén, külterületen, kertes mezőgazdasági övezetek (hajdani zártkertek) szomszédságában található. Csór belterülete, lakóterületei DNy felé min. 420 méterre fekszenek. A vizsgált területtől K-re lévő területeket már az Iszka-hegy D-i lejtőjét borító kertek, szőlők, gyümölcsösök és az itt található pincék, présházak, hétvégi házak csoportja jellemzi. Ennek a területnek a DNy-i szegélyén, a régi 8. sz. út és a Csór Községet D felől elkerülő (új) 8. sz. főút és az Iszkaszentgyörgy felé vezető külterületi út (Iszkai út) csatlakozásánál alakult ki egy kisebb iparterület, melyek ingatlanjainak többségét ipari-gazdasági célokra hasznosítják.

4.2.7. TÁJVÉDELMI ÁLLAPOT

A két vizsgált ingatlan mind védelemben, mind hasznosításban eltér egymástól. A hasonlóságokat és különbségeket a következő táblázattal szemléltetjük:

CSÓR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV MÓDOSÍTÁSA
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

	CSÓR 0100/13 HRSZ	CSÓR 0100/22 HRSZ
Natura 2000	nem	IGEN (Keleti-Bakony)
Országos Ökológiai Hálózat	MAGTERÜLET	MAGTERÜLET
Jelenlegi hasznosítás	ipari-gazdasági	nincs hasznosítva (feltöltve, humuszdepónia)
Kerítés	körbekerítve	nincs körbekerítve

A vizsgált terület tájképvédelmi övezet határán terül el. Tájképi jellegzetessége a közlekedési, kertes mezőgazdasági, mezőgazdasági és iparterületek mozaikos elhelyezkedése és domborzatilag a tájrészlet fölé magasodó Iszka-hegy, valamint az attól D-re elterülő Sárret.

4.3. A TERVEZÉSI TERÜLETEN FENNÁLLÓ KÖRNYEZETI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK LEÍRÁSA ÉS MINDEZEK VÁRHATÓ ALAKULÁSA, HA A TERV NEM VALÓSULNA MEG

A tervezési terület esetében környezeti konfliktus három környezeti elem esetén jelentkezhet:

- Felszín alatti vizek:
 - A tervezési terület É-i részének egy része sérülékeny vízbázis hidrogeológiai „B” védőterületre esik. Ezért a tevékenységek tervezése során kiemelt jelentőséggel kell vizsgálni a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet előírásait.
Hivatkozott jogszabály a területhasználat jellegére is adhat korlátozásokat, illetve a létesítési engedélyezések előtt vizsgálni szükséges a megvalósíthatóság feltételeit.
- Hulladék:
 - A tervezési terület É-i része jelenleg elhanyagolt, gondozatlan, azon földdepónia található, továbbá a terület több irányból is megközelíthető, így az illegális hulladéklerakás veszélye nő.
- Élővilágvédelem:
 - A tervezési terület É-i részén, a Csór 0100/22 hrsz-ú ingatlanon 2017-ben jelentős degradáció történt, a korábbi füves felszínen terepmunkát végeztek, illetve földdepóniát alakítottak ki. Ezt követően a területen a munkálatok leálltak, a terület ismét a másodlagos szukcessziós folyamatok indultak meg.
Tekintettel a terület gondozatlan voltára, illetve a rendezetlen felszínre az inváziós fajok teret nyernek a kialakult környező gyepek fajállományával szemben.

Fenti okok miatt célszerű rendezett telephelyet kialakítani, a területet folyamatos ellenőrzés alá, használatba venni.

4.4. A TERV MEGVALÓSULÁSÁVAL KÖZVETLENÜL VAGY KÖZVETVE KÖRNYEZETI HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK

A tervezett ingatlan összevonás, illetve tervmódosítást követően a területen az építőipari telephelyet kívánják bővíteni, elődlegetesen raktározási funkcióval.

Így a tervezett módosítás várható környezeti hatásai az alábbiakban foglalható össze:

- A telephelyen belüli anyagmozgatásban résztvevő munkagépek légszennyezőanyag kibocsátása kisebb mértékben nő, azonban ezen emelkedő emisszió nem okoz a

térségben érzékelhető levegőminőség-változást. Engedély köteles légszennyező forrás létesítése nem várható.

- Új építmények, burkolt felületek építése miatt a talaj igénybevétele és bolygatása várható, a beépíthetőség maximális aránya mellett is ezen felületek kiterjedése pár száz m², ahol a talaj komplex funkcióból csak a teherhordó funkció marad meg.
- Az újabb területhasználat miatt technológiai vízigény nem merül fel, azonban a dolgozói létszámbővülés kisebb mértékű kommunális vízigény-emelkedést jelenthet. Ennek mértéke az 1 m³/d alatt marad, ami a települési vízellátó rendszer szempontjából nem releváns.

A kisebb mértékben emelkedő kommunális vízfogyasztás miatt a kommunális szennyvízkibocsátás is ugyanilyen mértékben emelkedik, ez a növekedés a kialakult szennyvízelvezetési rendszerben érdemi változást nem eredményez.

- Hulladékgazdálkodási szempontból a jelenleg működő telephely hulladékgyűjtési és kezelési rendszere már kialakult, ehhez a rendszerhez igazodik az új beépítés hulladékgyűjtése és kezelése is. Várhatóan a képződő hulladékmennyiség a bővülő tevékenység miatt kisebb mértékben megnő, azonban a hulladékkezelés jogszabályi feltételeknek való gyűjtése és kezelése miatt ez a környezetre érzékelhető hatást nem gyakorol.
- A raktározási tevékenység bővülése miatt a telephelyi belső anyagmozgatás volumene is megnő. Ezzel párhuzamosan a belső anyagmozgatás által keltett zaj is kisebb mértékben növekszik.

4.4.1. TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK KÖZVETLEN IGÉNYBEVÉTELE, VAGY KÖRNYEZETTERHELÉS

A már meglévő területhasználat mellett megjelenő újabb területhasználat (gazdasági épület és raktározási funkció) környezeti elemenként az alábbi igénybevételekkel jár, illetve terheléseket okozhatja:

Levegő

A várható telephely bővítés következtében a telephelyi belső közlekedésben résztvevő járművek száma kisebb mértékben változik, előzetes becslés alapján a telephelyi anyagmozgatás egy-két járművel bővül, melyek nem állandó jelleggel működnek. Így a telephely környezeti zajkibocsátása várhatóan nem növekszik jelentős mértékben.

Talaj

A talaj esetében igénybevételt az új épületek, illetve burkolt felületek építése jelenthet, amely során az alapkiemelés talajbolygatással jár. A maximális engedélyezhető beépítést figyelembe véve a várható maximális talajbolygatás mértéke kb. 1500-2.000 m³.

A talaj felső humuszban gazdag felsőbb rétegét – műholdfelvételek alapján - már lefejtették, azt a helyszínen tárolják, azt javasolt a későbbi parkosításhoz a területen belül felhasználni, így talajkiszállítás a területről nem szükséges.

A beépítés következtében az épületek területe alatt a talaj elveszíti eredeti funkciót, azonban a kb. 1 ha-os kiterjedéshez képest ez a funkció csökkenés nem számottevő.

Az üzemeltetés további fázisai talajigénybevétellel nem járnak.

Vizek

A tervezett övezeti besorolás-változás következtében a terület lefolyási viszonyai nem változnak, egy esetleges beépítés során a tetőszerkezetről a tiszta csapadékvizet a területen el tudják szikkasztani.

A tervezett újabb területhasználatok miatt újabb ivóvízigény csak kisebb mértékben jelentkezik – néhány fő napi többlet vízigénye - amelynek várható mértéke 1 m³/d alattira becsülhető.

Az új jelentkező vízigény kommunális célú, technológiai vízigényről nincs tudomásunk.

Az új vízigény miatt szennyvíz is keletkezik, melynek mértékadó mennyisége a felhasznált vízzel egyezik meg, azaz várhatóan 1 m³/d körüli. A keletkező szennyvíz kommunális szennyvíz, melyet a meglévő szennyvízgyűjtő rendszer fogadja be.

A vízbázis védelmi előírások teljesülésének vizsgálata szükséges.

Hulladék

Az esetleges építési folyamat során keletkező építési bontási hulladékok mennyisége nem számottevő várhatóan 100-150 t körüli, ezen nem veszélyes hulladékok elszállításáról a megfelelő jogosultsággal rendelkező hulladékszállító vállalkozás megbízásával kell gondoskodni.

A keletkező hulladékokat jellegüknek megfelelően javasolt hulladékhasznosító létesítménybe eljuttatni.

A területhasználat bővülése miatt kommunális, illetve gépkarbantartási hulladékok keletkezésére kell számítani.

A keletkező kommunális hulladék (HAK 20 03 01) várható többlet mennyisége kb. 20-30 kg/hétre becsülhető, ezen hulladék rendszeres elszállítása a területi közszolgáltatóval kötött szerződés alapján megoldott.

A telephelyi anyagmozgató gépek, eszközök karbantartásából veszélyes és nem veszélyes hulladékok keletkeznek. Ezen hulladékok gyűjtésére a gazdasági épület fedett részén munkahelyi gyűjtőhelyet kell kialakítani oly módon, hogy csapadékvíz a hulladékokkal semmilyen formában se érintkezessen, illetve esetleges elfolyás esetén hulladék a külső térbe ne juthasson ki.

Ezen hulladékok elszállítására a szükséges jogosultságokkal rendelkező szakcégekkel kell szerződést kötni, a hulladékok legalább félévenkénti elszállításáról gondoskodni kell.

A karbantartási hulladékok várható összes éves mennyisége 150-200 kg-ra becsülhető.

Zaj- és rezgés

A tervezett területhasználat bővülése során helyhez kötött zajforrás nagy valószínűséggel nem kerül telepítésre, azonban a telephelyi anyagmozgatás intenzitása nőni fog, így ennek következtében a környezeti zajterhelés is emelkedni fog.

A tervezési terület környezete zajtól nem védendő terület, és a telephelyen belüli anyagmozgatás sem nő a duplájára, így a környezeti zajterhelés-növekedés várhatóan nem lesz jelentős mértékű.

Élővilág

Az építés során a munkagépek és a szállító járművek zaj- és légterhelése a környező területek élővilágát elviselhető mértékben terheli. A populációk pusztulásához, a társulások visszaszorulásától azonban nem kell tartani, mivel az igénybevételre tervezett terület nem értékes, és nagy diverzitású élőhelyet a tervezett fejlesztések még a szomszédos, erősen cserjésedő, ezüsthásodó ingatlanokon sem érintenek.

Tájvédelem

A tervezett fejlesztések és igénybevétel során Országos Ökológiai Hálózat magterülete, illetve Natura 2000 terület (Keleti-Bakony) érintett. A tervezett fejlesztések során kis területen történik igénybevétel, lokális jelleggel, a létesítmények látványhatása a domborzat és a környező erdőterületek, valamint a Csór 0100/13 hrsz-ú ingatlanon már meglévő ipari-gazdasági létesítmények takaró hatása miatt csupán közvetlen közelből érvényesül. A magterület ökológiai állapotában jelentős változás már évtizedekkel ezelőtt elkezdődött a hajdani gyepterületeken a gazdálkodás (tájhasználat) felhagyásával, a kaszálások, legeltetések elmaradásával és az ennek következtében megindult erőteljes cserjésedésben és özönfajok (főleg a keskenylevelű ezüstfa) terjedésében. A Csór 0100/22 hrsz-ú ingatlant az utóbbi években átlagosan mintegy egy m vastagságban alacsony humusztartalmú, köves anyaggal feltöltötték, melyen jellegtelen gypfelület alakult ki, illetve az ingatlan közepén humuszos, törmelékes anyagot deponálnak. A feltöltés nem csupán a 0100/22 hrsz-ú ingatlanra terjed ki, hanem az azzal É felől közvetlenül határos 0100/19 hrsz-ú ingatlant is érinti mintegy 47x57 m kiterjedésű, 2,7 hektár nagyságú ingatlanrészen.

4.4.2. A MÓDOSÍTÁS KÖVETKEZTÉBEN FELLÉPŐ TÁRSADALMI, GAZDASÁGI FOLYAMATOK, AMELYEK KÖZVETETT MÓDON KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNNYEL JÁRHATNAK

A bemutatott módosítás legfontosabb összetevője a Gksz-6 övezeti besorolásból Gksz-5 övezeti besorolásba történő átminősítés, a telephely bővítési igényeinek biztosítása érdekében.

4.5. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA ESETÉN VÁRHATÓ, A KÖRNYEZETET ÉRŐ HATÁSOK, KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEK ELŐREJELZÉSE

A 4.4.1. fejezetben bemutatásra kerültek a tervezett módosítás következtében fellépő hatótényezők. Az alábbiakban a környezeti elemek bontásában foglaljuk össze a várható hatásokat.

Levegő

A jelenlegi telephelyi használatot figyelembe véve helyhez kötött engedély köteles légszennyező pontforrás nem kerül telepítésre az új övezetben.

Amennyiben a szükséges új létesítmények fűtési igényeit tüzelőberendezéssel kívánják biztosítani, abban az esetben szén-monoxid, nitrogén-oxidok, illetve szilárd részecske (PM10) kibocsátása várható. A várható hőteljesítmény 140 kW alatti, így a tüzelőberendezés létesítése, működési engedélyeztetése jegyzői hatáskörbe tartozik.

A 140 kW alatti tisztán füstgáz kibocsátású tüzelőberendezésekre nincs megállapított kibocsátási határérték, tekintettel a várható légszennyezőanyagok csekély mértékére.

Így ezen tüzelőberendezések hatására a környezeti levegő minőségében érékelhető változás nem lép fel, így a várható hatás nagysága semleges/elviselhető.

A raktározási funkcióhoz kapcsolódó munkagép és járműforgalom a jelenlegihez képest csak kisebb mértékben fog megváltozni, a növekmény néhány jármű/nap nagyságrendű lehet. Így a nagyobb forgalmú kapcsolódó közlekedésből sem várható számottevő légszennyezőanyag kibocsátás, azaz a levegőminőség-változás semleges mértékű.

Talaj

Talaj igénybevételre csak az épület(ek), burkolt felületek építési fázisában kell számítani, ebben az esetben a talajbolygatás mértéke kb. 1500-2000 m³ körüli.

A várható beépítés következtében az épület(ek) alatt a talaj ugyan elveszíti komplex funkcióit, csak a teherhordó feladat marad meg, de ez a funkciócsökkenés elviselhető mértékű a teljes tervezési terület kb. 1 ha-os kiterjedéséhez képest.

A területhasználat további folytatása során további talajigénybevétel már nem várható.

Vizek

A tervezett területhasználat módosítás miatt a térség lefolyási viszonyai nem változnak, azonban új vízigény jelentkezik kommunális célú vízfelhasználás formájában. Ennek mértéke kb. 1 m³/d-alattira becsülhető.

Tekintettel a térség vízellátási adottságaira ezt a meglévő vízellátó hálózatról biztosítani lehet, ami a felszín alatti vizek igénybevételét jelenti. Azonban a terhelés értéke igen alacsony, a felszín alatti vízkészletek mennyiségét ez a többlet vízhasználat nem befolyásolja.

Az új vízigényből kommunális szennyvíz keletkezik, melynek gyűjtését/kezelését a hatályos jogszabályok figyelembe vételével a már meglévő szennyvízgyűjtő rendszerrel kell megoldani. A várható szennyvízterhelés növekedés 1 m³/d alatti.

A telephelyen a tevékenységeket úgy kell végezni, hogy a környezetterhelés minimális legyen, a területhasználat minden vonatkozásában gondoskodni kell arról, hogy sem a felszíni vizek, sem a felszín alatti vizek ne szennyeződjenek.

A vízbázis védelmi előírások maximális figyelembe vétele szükséges.

Hulladék

A telephelyfejlesztés időszakában (építés) várhatóan 100-150 t építési hulladék keletkezik, amelyet szakcégekkel a területről ki kell szállíttatni.

A működés időszakában kommunális hulladék képződik, heti kb. 50 kg mennyiségben, mely hulladék elszállítására hulladék közszolgáltatási szerződés kell kötni a területi közszolgáltatóval.

A munkagépek, eszközök karbantartásából veszélyes és nem veszélyes karbantartás hulladékok várhatók évi kb. 1000-1500 kg mennyiségben. Ezen hulladékok gyűjtésére munkahelyi gyűjtőhelyet kell létesíteni oly módon, hogy a környezetbe veszélyes anyag még havária helyzet esetén se juthasson ki.

A karbantartási hulladékok elszállításáról szakcégek bevonásával legalább féléves gyakorisággal gondoskodni kell.

A hulladékok felsorolt módon történő gyűjtésével, kezelőknek történő átadásával a hulladékkezelés környezetszennyezést kizáró módon oldható meg, így a hatás semleges.

Zaj- és rezgés

A várható új épület(ek) esetében valószínűsíthetően új épületgépészeti zajforrások nem kerülnek telepítésre., csak a telephelyen belüli közlekedés mértéke fog kisebb mértékben nőni. A növekedés nagysága alatta marad a forgalom duplázódásának, így a környezeti zajterhelés változásában sem lesz jelentős mértékű emelkedés.

A tervezési terület és környezete zajtól nem védendő terület, így a várható hatásterületen belül zajtól védendő létesítmény nem található.

Élővilág

A Csór 0100/22 hrsz-ú ingatlanon az épületek (illetve a hozzájuk tartozó kültéri burkolatok) telepítési helyszínén a meglévő töltésen spontán kialakult gyepterület, a biológiai aktivitás

megszűnik. Ennek összterülete a Natura 2000 terület nagyságához viszonyítva elenyészően kicsi, csupán néhány ezer m² lesz. A szállítást és a földmunkát végző, a telepítésben esetlegesen segítő munkagépek, szerszámgépek az építés rövid idejére kipufogó gáz- és zajszennyezésükkel a környező társulások élővilágát terhelhetik, a talaj felső rétegét taposásukkal talajnyomást okozhatnak, de maradandó károsodás nem történik.

A településrendezési terv tervezett módosításával érintett két ingatlanon a várható beruházások során fakivágás nem történik, mivel jelentős faállomány nincs. A Natura 2000 jelölőfajok számára táplálékforrásnak számító élőhelyek (környező erdők) a településrendezési eszközök módosításával érintett ingatlanokon már nem találhatók meg, azonban azok környezetében (É-ra és Ny-ra) változatlan formában továbbra is megmaradnak, bár a tájhasználat elmaradása miatt a korábban természetközeli állapotú gyepek erőteljes cserjésedésnek indultak, illetve a keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), mint özönnövény helyenként, foltokban teljesen elborítja a szomszédos, Natura 2000 védettségű ingatlanokat. A várható beruházások során az jelenlegi terepviszonyok gyakorlatilag változatlanul megmaradnak. Minimális mértékű, 50 cm alatti tereprendezés várható az épületek közvetlen közelében.

A módosítások után várható fejlesztések megvalósítása és üzemeltetése során a környezet intenzív terhelése (ipari-gazdasági hasznosítása.) várható.

Táj

A tájképben várhatóan egy kisebb épületcsoport jelenik meg a 0100/22 hrsz-ú ingatlanon. A 0100/13 hrsz-ú ingatlanon a meglévő ipari-gazdasági tevékenység kiépítése során az épületek és az infrastruktúra már megvalósult. A tájképben az épületek, építmények és a körülöttük levő és a hozzá vezető burkolatok (parkolók, utak) látványa jelenik majd meg.

* * *

Összefoglalóan a tervezett módosítás jelentős mértékű környezeti hatásokkal várhatóan nem jár, a fellépő hatások lokális jellegűek, a hatásterületek nem terjednek túl a módosítással érintett ingatlan határain, vagy azok közvetlen közelében maradnak.

5. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE, MONITORINGOZÁSÁRA VONATKOZÓ JAVASLATOK

Az előző fejezetekben bemutatottak alapján a terv megvalósítása nem jár jelentős környezeti hatásokkal, figyelembe véve, hogy a tervezett módosítás csak kisebb mértékű tervmódosítást jelent, főleg a beépíthetőségi mérték vonatkozásában. A tervezett módosítás ugyan módosítja a fennálló területhasználat jellegét, azonban az övezeti besorolási osztály nem változik, azaz marad Gksz övezet.

A bemutatott módosítás legfontosabb közvetett összetevője új építmények elhelyezése a tervezési területen belül figyelembe véve a 60%-os beépíthetőséget.

Körültekintő telepítéssel, tervezéssel és üzemeltetéssel a várható hatások még tovább mérsékelhetők. A telepítés/tervezés szempontjából környezeti elemenként az alábbi javaslatokat tartjuk kiemelten fontosnak, tekintettel a tervezési területen fennálló korlátozásokra.

5.1. A VÁRHATÓ HATÁSOK CSÖKKENTÉSE ÉRDEKÉBEN JAVASOLT INTÉZKEDÉSEK

Levegőminőség-védelem

- A munkagépek/szállítójárművel rendszeres karbantartásával meg kell előzni ezen gépek rendkívüli légszennyezését.
- Körültekintő tervezéssel optimalizálni kell a gépi mozgási/szállítási igényeket.

Talajvédelem

- Építmény létesítése esetén minimalizálni kell a talajbolygatás mértéket.
- A talaj legfelső humuszban gazdag rétegét elkülönítetten kell kezelni, és helyben a későbbi parkosításhoz javasolt felhasználni.
- Körültekintő gazdálkodással mérsékelni kell a terület szervesanyag terhelését mind a gyepek, mind az erdőterületek esetében.
- A gépi mozgások minimalizálásával meg kell akadályozni a talaj degradációját, illetve káros mértékű tömörödését.
- Munkagépek rendszeres karbantartásával az olajfolyást, olajcsepegést meg kell előzni.

Vizek védelme

- A tervezett tevékenységek végzése előtt vizsgálni szükséges a vízbázisvédelmi előírások teljesülését.
- A keletkező szennyvizeket a hatályos jogszabályoknak megfelelő módon kell gyűjteni, kezelni.
- A tervezési területen szennyvíz nem, csak tiszta csapadékvíz szikkasztható el.
- Munkagépek, járművek rendszeres karbantartásával az olajfolyást, olajcsepegést meg kell előzni.

Hulladékgazdálkodás

- Építési tevékenység esetében a keletkező építési/bontási hulladékokat csak hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozásnak lehet átadni.
- Az építési, bontási hulladékok esetében javasoljuk olyan hulladékkezelő előnyben részesítését, aki a hulladékok hasznosítását végzi a lerakással történő ártalmatlanítás helyett.
- A telephely működtetése során a kommunális hulladék elszállítására kötelező közszolgáltatási szerződést kötni.
- A tevékenységek során keletkező egyéb hulladékokat munkahelyi gyűjtőhelyen kell gyűjteni, azokat nyilvántartásba kell venni, illetve a keletkezett mennyiségekről éves bevallást kell benyújtani a környezetvédelmi hatóság felé, amennyiben a keletkező hulladékok mennyisége eléri bevallási küszöbértéket.
- A hulladékok elszállítására csak a szükséges hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozással lehet szerződést kötni.
- Munkahelyi gyűjtőhelyen tárolt hulladékokat legalább félévenként ki kell szállíttatni.
- A munkahelyi gyűjtőhelyet csak olyan módon lehet kialakítani, hogy veszélyes anyag még havária helyzetben se juthasson ki környezetbe.

Zaj- és rezgésvédelem

- Mind az építési, mind az egyéb üzemi tevékenységeket úgy kell végezni, hogy a telephely zajkibocsátása a lehető legkisebb legyen.

- A járművek, munkagépek, eszközök rendszeres karbantartásával meg kell előzni a rendkívüli zajterhelést.
- Körültekintő tervezéssel optimalizálni kell a munkagépek/szállítójárművek mozgását, azt a lehető legalacsonyabb szinten kell tartani.

Élővilágvédelem és tájvédelem

A tervezett, illetve javasolt, a beruházás révén bekövetkező kedvezőtlen hatások enyhítését, csökkentését, mérséklését szolgáló további intézkedések a következők:

- kizárólag nappali, természetes fénynél végzett munkavégzés
- csapadékmentes időben a kiporzás hatásának csökkentése miatt a szállítóutak és a munkaterületek locsolása
- építési terület minimalizálása, építés közbeni lehatárolása
- a tervezett létesítmények parkosítása során kizárólag őshonos lombhullató fafajok alkalmazása (a vizsgált területen is előforduló mezei juhar, közönséges gyertyán, madárcseresznye, rezgő nyár, vadvörte, csertölggy, kislevelű hárs, mezei szil); ligetes telepítés megvalósítása:
- közműfejlesztés esetén minél gyorsabb árokásás, vezetékfektetés és a munkaárok visszatemetése

A tervezett módosítás után épülő építmények létesítésének és üzemeltetésének részletes hatásait már a kész építési engedélyezési tervek ismeretében szükséges vizsgálni. A tervezett építmények elhelyezése csak tájba illő módon, a meglévő létesítmények (út, közművek, birtokhatárok stb.) kialakításához igazodóan lehetséges. A tervezéskor nagyon fontos a tájvédelem követelményeinek való megfelelés, a térség szín- és formavilágához történő igazodás; az építmények funkciói csak a tervezett gazdasági és lakó funkciókat, célokat szolgálhatják. Tervezési fázisban ajánlott a tájvédelem követelményeinek való megfelelés érdekében a Duna–Ipoly Nemzeti Parkkal és a természetvédelmi hatósággal történő folyamatos egyeztetés, konzultáció.

5.2. MONITORING JAVASLATOK

A tervben a kijelölt fejlesztések, területhasználati módosítások kisebb környezeti hatásokkal járnak/járhatnak. A várható hatások kiterjedése csak kisebb mértékben lépi át a tervezési terület határát.

A bekövetkező hatások megfigyelése érdekében az alábbi javaslatokat tesszük:

- A tervben foglaltak környezeti hatások rendszeres felülvizsgálata javasolt legalább 5 évente.
- A terv következő felülvizsgálatának elvégzése során javasolt kitérni a korábban jóváhagyott tervben foglaltak hatására, az azóta bekövetkezett változásokra.

6. KÖZÉRTHTETŐ ÖSSZEFOGLALÓ

A HÉSZ tervezett módosítás során a tervezési terület területhasználati jellege övezeti besorolás tekintetében nem, csak a beépíthetőség mértékében változik.

Az új övezet megállapításának célja, hogy a terület fejlesztésével nagyobb mértékű gazdasági tevékenység végzésére is lehetőség nyíljon, azaz az építőipari- és logisztikai telephely fejlesztése megvalósítható legyen.

A pontosított részletszabályok gondoskodnak arról, hogy a természetvédelmi érdekek maximális figyelembevétele mellett a kívánt területfejlesztés is megvalósítható legyen.

Az elvégzett környezetértékelés alapján a tervezett módosítás jelentős környezeti hatásokkal nem jár, körütekintő tervezéssel, üzemeltetéssel a környezeti hatások tovább mérsékelhetők.

A települési terv időszakos felülvizsgálata alatt ezen módosítás hatásait is vizsgálni, felülvizsgálni szükséges.

Székesfehérvár–Balatonfüred, 2022. május 05–16.